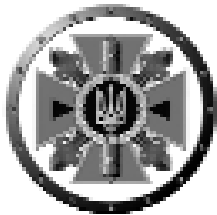

БІБЛІОТЕКА СПЕЦІАЛІСТА з охорони праці

№5 • 2006

ОСНОВА
ВИДАВНИЦТВО

Адреса і телефони
видавництва

01032, м. Київ-32,
вул. Жиллянська, 87/30
тел. (044) 239-38-97,
т/ф: 239-38-95.
e-mail: osnova@i.kiev.ua

Відповідальний за випуск
Олександр Васильковський

Надруковані у випуску матеріали належать до інтелектуальної власності видавця, захищені міжнародним і українським законодавством і не можуть бути використані без посилання

Рукописи не рецензуються і не повертаються

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів покладається на рекламодавців

Засновник
ТОВ «Основа»

Видавець
ТОВ «Основа»

©ТОВ «Основа», 2006

РУБРИКИ

- ЗАКОНОДАВСТВО
- СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ
- МІЖНАРОДНІ, ДЕРЖАВНІ Й ГАЛУЗЕВІ СТАНДАРТИ
- **НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ**
- ПРАВИЛА
- ІНСТРУКЦІЇ
- ШКОЛА ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ
- ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ
- ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА
- АУДИТ
- РЕКОМЕНДАЦІЇ
- КОМЕНТАРІ

З М І С Т

- Порядок призначення та здійснення страхових виплат застрахованим особам (членам їх сімей) 2
- Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах 8
- Типове положення про громадського інспектора з охорони праці 18
- Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу (продовження, початок див. у №4, 2006) 20

Затверджено постановою правління Фонду
соціального страхування від нещасних випадків
на виробництві та професійних захворювань
України від 22.12.2005 року № 83

ПОРЯДОК

ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ ЗАСТРАХОВАНИМ ОСОБАМ (ЧЛЕНАМ ЇХ СІМЕЙ)

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» (далі – Закон) та інших нормативно-правових актів.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на осіб, застрахованих відповідно до Закону, та на осіб, право яких на отримання відшкодування шкоди було встановлено раніше згідно із законодавством СРСР або законодавством України про відшкодування шкоди, заподіяної працівникам внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання, пов'язаних з виконанням ними трудових обов'язків.

1.3. У разі настання страхового випадку управління виконавчої дирекції Фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, відділення виконавчої дирекції Фонду в районах та містах обласного значення (далі – робочі органи виконавчої дирекції Фонду) зобов'язані у встановленому законодавством порядку своєчасно та в повному обсязі відшкодувати шкоду, заподіяну працівникові внаслідок ушкодження його здоров'я або в разі його смерті, виплачуючи йому або особам, які мають на це право:

- 1) допомогу у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю до відновлення працездатності або встановлення інвалідності;
- 2) одноразову допомогу в разі стійкої втрати професійної працездатності застрахованої особи;
- 3) щомісячну страхову виплату в разі часткової чи повної втрати працездатності, що компенсує відповідну частину втраченого заробітку застрахованої особи (далі – щомісячна страхова виплата);
- 4) грошову суму за моральну шкоду за наявності факту заподіяння цієї шкоди застрахованій особі;
- 5) виплату застрахованій особі у розмірі її середньомісячного заробітку при тимчасовому переведенні її на легшу роботу;
- 6) виплату застрахованій особі під час її професійної реабілітації;
- 7) одноразову допомогу в разі смерті застрахованої особи;
- 8) щомісячну страхову виплату особам, які мають на неї право в разі смерті застрахованої особи;
- 9) витрати на поховання застрахованої особи.

1.4. Ступінь втрати професійної працездатності застрахованим особам встановлюється МСЕК за участю представників робочих органів виконавчої дирекції Фонду. МСЕК встановлює ступінь обмеження професійної працездатності застрахованої особи, визначає професію, з якою пов'язане ушкодження здоров'я, причину, час настання та групу інвалідності у зв'язку з ушкодженням здоров'я.

Ступінь втрати професійної працездатності, що встановлюється

МСЕК застрахованій особі, визначається у відсотках професійної працездатності, яку вона мала до ушкодження здоров'я.

Представник робочого органу виконавчої дирекції Фонду керується постановами Кабінету Міністрів України від 22.02.1992 року № 83 «Про затвердження Положення про медико-соціальну експертизу і Положення про індивідуальну програму реабілітації та адаптації інваліда», від 04.04.1994 року № 221 «Про затвердження Порядку організації та проведення медико-соціальної експертизи втрати працездатності» та наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.11.1995 року № 212 «Про затвердження Порядку встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків».

1.5. Стійкою втратою професійної працездатності вважається будь-яка її втрата (встановлення групи інвалідності та ступеня втрати професійної працездатності, а також встановлення лише ступеня втрати професійної працездатності), визначена медико-соціальними експертними комісіями (далі – МСЕК) на обумовлений термін або безстроково.

1.6. Робочі органи виконавчої дирекції Фонду розглядають справу про страхові виплати на підставі заяви застрахованої особи або заінтересованих осіб за наявності усіх необхідних документів, затверджених цією постановою, і приймають відповідні рішення у десятиденний строк, не враховуючи дня надходження останнього документа. Порядок реєстрації заяви застрахованої особи або заінтересованих осіб визначається виконавчою дирекцією Фонду.

1.7. Рішення про призначення страхових виплат оформляється постановою (в тому числі в разі встановлення страхової виплати за рішенням суду), в якій зазначаються дані про застраховану особу та заінтересованих осіб, розміри виплат на кожного члена сім'ї та їх строки або обґрунтування відмови у виплатах.

Робочі органи виконавчої дирекції Фонду можуть затримати страхові виплати до з'ясування підстав для виплат, якщо документи про страховий випадок оформлені з порушенням встановлених вимог.

1.8. Особова справа застрахованої особи формується за її бажанням в робочих органах виконавчої дирекції Фонду за місцем знаходження підприємства або за місцем проживання застрахованої особи.

1.9. Середньомісячний заробіток для обчислення розміру страхових виплат застрахованій особі та заінтересованим особам визначається згідно з пунктами 10, 11, 12, 13, 14, 15 статті 34 Закону та відповідними нормативно-правовими документами.

1.10. Доставка і переказ сум, що виплачуються застрахованим особам та заінтересованим особам, проводяться за рахунок Фонду.

Ці суми перераховуються на їх особові рахунки в банку, а в разі відсутності можливості отримання коштів у банку – поштовими переказами.

1.11. Страхові виплати, одержані застрахованою особою або заінтересованими особами, можуть бути утримані робочим органом виконавчої дирекції Фонду, якщо рішення про їх виплату прийнято на підставі підроблених документів або якщо подано свідомо неправдиві відомості, а також якщо допущено помилку, яка впливає на суму страхових виплат.

Повернення зайво виплачених сум проводиться згідно з постановою робочих органів виконавчої дирекції Фонду, якщо застрахована особа або заінтересовані особи не оспорожують підстав і розміру утримання.

При кожній виплаті щомісячної страхової суми загальний розмір утримання не може перевищувати двадцяти відсотків, а у випадках, окремо передбачених законодавством України, – п'ятдесяти відсотків щомісячної страхової виплати, яка належить до виплати застрахованій особі або заінтересованій особі.

1.12. Належні суми страхових виплат, що з вини Фонду не були своєчасно виплачені особам, які мають на них право, у разі смерті цих осіб виплачуються членам їх сімей, а в разі їх відсутності – включаються до складу спадщини.

1.13. Фонд може відмовити у страховій виплаті застрахованій особі, якщо мали місце:

1) навмисні дії застрахованої особи, спрямовані на створення умов для настання страхового випадку, якщо це встановлено комісією з розслідування страхового випадку;

2) подання роботодавцем або застрахованою особою Фонду свідомо неправдивих відомостей про страховий випадок;

3) вчинення застрахованою особою умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку.

Робочий орган виконавчої дирекції Фонду може відмовити у виплаті застрахованій особі, якщо нещасний випадок згідно із законодавством не визнаний пов'язаним з виробництвом.

1.14. Страхова виплата може бути припинена:

1) на весь час проживання застрахованої особи за кордоном, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, в разі неподання застрахованою особою щороку в грудні документів, якими засвідчується факт перебування застрахованої особи в живих, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 року № 998 «Про затвердження Порядку здійснення страхових виплат, призначених у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням, які спричинили втрату працездатності, особам, що виїхали за межі України»;

2) на весь час, протягом якого застрахована особа перебуває на державному утриманні, за умови, що частка виплати, яка перевищує вартість такого утримання, надається особам, які перебувають на утриманні застрахованої особи;

3) якщо з'ясувалося, що виплати призначено на підставі документів, які містять неправдиві відомості. Сума витрат на страхові виплати, отримані застрахованим, стягується в судовому порядку;

4) якщо страховий випадок настав внаслідок навмисного наміру заподіяння собі травми;

5) якщо застрахована особа ухиляється від медичної чи професійної реабілітації або не виконує правил, пов'язаних з установленням чи переглядом обставин страхового випадку, або порушує правила поведінки та встановлений для нього режим, що перешкоджає одужанню;

6) в інших випадках, передбачених законодавством.

Якщо на утриманні застрахованої особи перебувають члени сім'ї, які проживають на території України, виплати у випадках, передбачених підпунктами 1 і 5 цього пункту, не припиняються, а лише зменшуються на суму, що не перевищує 25 відсотків усієї суми виплат.

1.15. Застрахованим особам, які проживають у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, пансіонатах для ветеранів війни та праці, щомісячні суми страхових виплат перераховуються на рахунок зазначених установ з виплатою різниці між сумою страхової виплати та вартістю утримання в них, але не менш як 25 відсотків призначеної суми страхової виплати (втраченого заробітку).

Якщо на утриманні застрахованої особи, яка проживає у будинку-інтернаті для громадян похилого віку та інвалідів, пансіонаті для ветеранів війни та праці, є непрацездатні члени сім'ї, сума страхової виплати сплачується в такому порядку: на одну непрацездатну особу, яка перебуває на утриманні, – чверть, на двох – третина, на трьох і більше – половина суми страхової виплати. Частина суми страхової виплати, що залишається після відрахування вартості утримання в цих установах, але не менш як 25 відсотків, виплачується застрахованій особі.

1.16. Суми страхових виплат, нараховані особі, яка одержує їх в період її перебування в дитячому будинку, закладі інтернатного типу, перераховуються на спеціальний рахунок і виплачуються їй після закінчення навчання у цьому закладі.

1.17. У разі відбування застрахованою особою покарання у вигляді позбавлення волі належні їй суми страхових виплат перераховуються на спеціальний рахунок і виплачуються їй після звільнення з місця позбавлення волі, а особи, які перебувають на утриманні застрахованої особи, одержують виплати в установленому порядку.

1.18. У разі виїзду застрахованої особи або осіб, які мають право на страхові виплати, на постійне місце проживання за межі України визначені на зазначені цілі суми переказуються робочими органами виконавчої дирекції Фонду на їх адресу в порядку, передбаченому міждержавними угодами та постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 998 «Про затвердження Порядку здійснення страхових виплат, призначених у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням, які спричинили втрату працездатності, особам, що виїхали за межі України», якщо міжнародними договорами України не встановлено інші правила здійснення страхових виплат.

1.19. Індексція щомісячних страхових виплат проводиться відповідно до Закону України «Про індексцію грошових доходів населення» з врахуванням наступних змін до нього та Порядку проведення індексції грошових доходів населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. № 1078.

1.20. Компенсація втрати доходів у зв'язку з порушенням строків виплат щомісячних страхових сум проводиться відповідно до Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплат» від 19.10.2000 року № 2050–III і Порядку проведення компенсації громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 року № 159.

1.21. Копію постанови про призначення (відмову), перерахування, індексцію, компенсацію, припинення та продовження страхових виплат і соціальних послуг потерпілим (членам їх сімей), відшкодування витрат на поховання у разі смерті потерпілого або про повернення зайво виплачених коштів тощо робочі органи виконавчої дирекції Фонду надсилають застрахованій особі або заінтересованим особам.

2. Призначення допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю до відновлення працездатності або встановлення інвалідності

2.1. Настання права застрахованої особи на допомогу

2.1.1. Підставою для оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця та надання допомоги, пов'язаної з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, є виданий в установленому порядку листок непрацездатності та наявність акта розслідування нещасного випадку або акта розслідування професійного захворювання за встановленою формою.

Зв'язок тимчасової непрацездатності з виробничою травмою чи професійним захворюванням засвідчується в медичній карті амбулаторного чи стаціонарного хворого.

2.1.2. Дні тимчасової непрацездатності застрахованій особі не оплачуються у разі встановлення комісією з розслідування страхового випадку:

- одержання застрахованою особою травми або захворювання під час скоєння нею злочину або інших правопорушень, якщо ці дії підтверджені рішенням суду;
- якщо страховий випадок настав внаслідок навмисного наміру заподіяння собі травми, що встановлено комісією з розслідування страхового випадку;
- тимчасової непрацездатності внаслідок отруєння алкоголем, наркотичними або іншими отруйними речовинами, а також внаслідок їх дії (асфіксія, інсульт, зупинка серця тощо) за наявності медичного висновку, якщо це не викликано застосуванням цих речовин у виробничих процесах або порушенням вимог безпеки щодо їх зберігання і транспортування, або якщо застрахована особа, яка перебувала у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, була відсторонена від роботи згідно з установленим порядком.

2.1.3. Якщо при наявності акта розслідування нещасного випадку (ф. Н-5) та акта про нещасний випадок на виробництві (ф. Н-1) або акта розслідування професійного захворювання (ф. П-4) застрахована особа визнана чи не визнана інвалідом через нещасний випадок на виробництві (професійне захворювання) і через певний час у зв'язку із погіршенням стану здоров'я, що пов'язане з цим нещасним випадком (професійним захворюванням), їй видано листок непрацездатності, то допомога по тимчасовій непрацездатності надається у разі засвідчення в медичній карті хворого зв'язку захворювання з нещасним випадком на виробництві (професійним захворюванням) і засвідчення в листку тимчасової непрацездатності зв'язку хвороби з нещасним випадком на виробництві (професійним захворюванням).

2.2. Виплата допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю

2.2.1. Оплата за рахунок коштів роботодавця (перших п'яти днів тимчасової непрацездатності) та за рахунок коштів Фонду (починаючи з шостого дня тимчасової непрацездатності) призначається та виплачується за місцем роботи застрахованої особи, на якому стався страховий випадок, у розмірі 100 відсотків втраченої середньої заробітної плати за робочі дні (години) згідно з графіком роботи, що припадають на дні тимчасової непрацездатності.

2.2.2. Якщо застрахована особа працює за сумісництвом, допомога призначається і виплачується страховальником за місцем роботи, де стався страховий випадок. При цьому враховується заробітна плата за іншим місцем роботи на підставі довідки про середню заробітну плату з іншого місця роботи.

2.2.3. Допомога добровільно застрахованій особі призначається робочим органом виконавчої дирекції Фонду, в якому вона зареєстрована, починаючи з шостого дня тимчасової непрацездатності,

пов'язаної з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням.

2.2.4. Допомога застрахованій особі виплачується страховальником за рахунок його страхових внесків до Фонду. Перші п'ять днів тимчасової непрацездатності оплачуються за рахунок коштів страховальника, де стався страховий випадок.

3. Призначення застрахованій особі одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати

Одноразова допомога застрахованій особі призначається при встановленні їй МСЕК стійкої втрати професійної працездатності.

3.1. Документи, що подаються для призначення одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати

3.1.1. Для призначення одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати до робочого органу виконавчої дирекції Фонду подаються:

- 1) заява застрахованої особи про призначення страхових виплат;
- 2) акт про нещасний випадок за формою Н-1 (якщо стався нещасний випадок);
- 3) акт розслідування нещасного випадку за формою Н-5 (якщо стався нещасний випадок);
- 4) акт розслідування професійного захворювання за формою П-4 (якщо таке встановлено);
- 5) рішення суду про встановлення факту нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання (якщо було засідання суду з цього питання);
- 6) висновок МСЕК про ступінь втрати професійної працездатності;
- 7) довідка про середню заробітну плату (дохід) застрахованої особи;
- 8) копія трудової книжки або витяг з неї, засвідчені страховальником або підписом працівника робочого органу виконавчої дирекції Фонду при пред'явленні оригіналу;
- 9) довідка про розмір пенсії по інвалідності (якщо вона призначена) внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання (в тому числі про розмір одержуваних надбавок);
- 10) довідка будинку-інтернату для громадян похилого віку та інвалідів або пансіонату для ветеранів війни та праці про розмір вартості утримання застрахованої особи в ньому.

3.1.2. Якщо застрахована особа за станом здоров'я чи з інших причин не спроможна сама одержати зазначені у підпункті 3.1.1 пункту 3.1 розділу 3 цього Порядку документи, їх одержує та подає відповідний страховий експерт робочого органу виконавчої дирекції Фонду.

3.2. Настання права на одноразову допомогу та щомісячну страхову виплату

3.2.1. Право на отримання застрахованою особою одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати настає з дня встановлення їй МСЕК стійкої втрати професійної працездатності.

3.3. Строк виплати одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати.

3.3.1. Одноразова допомога виплачується застрахованій особі в місячний строк з дня визначення МСЕК стійкої втрати професійної працездатності в день, встановлений постановою робочого органу виконавчої дирекції Фонду (у тому числі при призначенні одноразової допомоги за рішенням суду) за наявності усіх необхідних документів, передбачених підпунктом 3.1.1 пункту 3.1 цього Порядку

3.3.2. Щомісячна страхова виплата виплачується щомісячно з наступного місяця після місяця, в якому вона призначена, в дні, встановлені постановами робочих органів виконавчої дирекції Фонду (у

тому числі при призначенні щомісячної страхової виплати за рішенням суду), але не пізніше 30 календарних днів з дня прийняття постанови робочого органу виконавчої дирекції Фонду про призначення страхових виплат.

3.3.3. Щомісячна страхова виплата проводиться протягом строку, встановленого МСЕК. Строк проведення щомісячних страхових виплат продовжується з дня їх припинення і до часу, встановленого при наступному огляді МСЕК, незалежно від часу звернення потерпілого до Фонду. При цьому сума страхових виплат за минулий час виплачується за умови підтвердження МСЕК втрати працездатності і причинного зв'язку між настанням непрацездатності та ушкодженням здоров'я.

3.3.4. Якщо справи про страхові виплати розглядаються вперше по закінченні трьох років з дня втрати застрахованою особою працездатності внаслідок страхового випадку, страхові виплати проводяться з дня звернення за їх одержанням.

3.3.5. Виплати призначені, але не одержані своєчасно застрахованою особою, проводяться за весь минулий час, але не більш як за три роки з дня звернення за їх одержанням.

3.3.6. У разі коли строк повторного огляду МСЕК застрахованою особою пропущено і МСЕК підтвердила стійку втрату професійної працездатності, щомісячна страхова виплата відновлюється з дати, встановленої МСЕК, але не більш як за три роки з дня припинення виплати щомісячної страхової виплати. При цьому розмір щомісячної страхової виплати встановлюється з урахуванням коефіцієнтів перерахування, які встановлюються правлінням Фонду щороку з 1 березня.

3.4. Обчислення суми одноразової допомоги

3.4.1. Одноразова допомога застрахованій особі визначається із розрахунку її середньої заробітної плати (доходу) за кожний відсоток втрати професійної працездатності, але не вище чотирикратного розміру граничної суми заробітної плати (доходу), з якої справляються внески до Фонду, на час настання права потерпілого на страхову виплату.

3.4.2. У разі коли при подальших обстеженнях МСЕК застрахованій особі встановлено інший, вищий ступінь стійкої втрати професійної працездатності, з урахуванням іншої професійної хвороби або іншого каліцтва, пов'язаного з виконанням трудових обов'язків, їй проводиться виплата одноразової допомоги, сума якої визначається із розрахунку середньомісячного заробітку застрахованої особи за кожний відсоток збільшення ступеня втрати професійної працездатності відносно попереднього обстеження МСЕК.

3.4.3. У разі погіршення здоров'я застрахованої особи внаслідок раніше одержаного каліцтва або професійного захворювання, пов'язаних з виконанням трудових обов'язків, при встановленні їй МСЕК вищого ступеня стійкої втрати професійної працездатності відносно попереднього обстеження одноразова допомога не призначається.

3.4.4. У разі встановлення комісією з розслідування нещасного випадку, що ушкодження здоров'я настало не лише з причин, що залежать від роботодавця, а і внаслідок порушення застрахованою особою нормативних актів про охорону праці, розмір одноразової допомоги підлягає зменшенню, але не більш як на 50 відсотків.

Відсоток зменшення розміру одноразової допомоги визначається рішенням комісії з питань вирішення спорів робочих органів виконавчої дирекції Фонду, виходячи з наступних критеріїв:

№ з/п	Порушення з боку застрахованої особи, які були однією з причин нещасного випадку	Відсоток зменшення одноразової допомоги
1	Виконання роботи у стані алкогольного, наркотичного сп'яніння, токсикологічного отруєння	50
2	Порушення трудової і виробничої дисципліни, у тому числі: – невиконання посадових обов'язків; – невиконання інструкцій з охорони праці тощо	50
3	Порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів; порушення технологічного процесу; порушення під час експлуатації транспортних засобів; порушення правил дорожнього руху	50
4	Виконання робіт з відключеними, несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення тощо	40
5	Незастосування засобів індивідуального та колективного захисту	40

3.4.5. У разі коли розмір одноразової допомоги був обмежений граничною сумою заробітної плати (доходу), з якої справляються страхові внески до Фонду, її зменшення проводиться, виходячи із зазначеної граничної суми.

3.4.6. Якщо застрахованій особі вперше встановлено сукупний відсоток втрати професійної працездатності за страховими випадками, які сталися на різних підприємствах, та по одному з них комісією з розслідування нещасного випадку встановлено, що ушкодження здоров'я настало не лише з причин, що залежать від роботодавця, а і внаслідок порушення застрахованою особою нормативних актів про охорону праці, розмір одноразової допомоги розраховується по кожному страховому випадку і зменшується відповідно до підпункту 3.4.4. пункту 3.4. цього Порядку по страховому випадку, за яким встановлено вину застрахованої особи.

3.5. Обчислення розміру щомісячної страхової виплати при її призначенні

3.5.1. Розмір щомісячної страхової виплати визначається як частка від середньомісячної заробітної плати застрахованої особи перед настанням страхового випадку, яка обчислюється відповідно до ступеня втрати професійної працездатності.

3.5.2. Якщо застрахованій особі встановлено сукупний відсоток втрати професійної працездатності за страховими випадками, які сталися на різних підприємствах, розмір щомісячної страхової виплати встановлюється у сумі щомісячних страхових виплат, обчислених по кожному страховому випадку. Щомісячна страхова виплата по кожному страховому випадку обчислюється відповідно до підпункту 3.5.1 пункту 3.5 цього Порядку.

3.5.3. У разі коли застрахованій особі одночасно із щомісячною страховою виплатою призначено пенсію по інвалідності у зв'язку з одним і тим самим нещасним випадком, їх сума не повинна перевищувати середньомісячного заробітку (доходу), який ця особа мала до

ушкодження здоров'я. Визначені раніше сума щомісячної страхової виплати та пенсія по інвалідності зменшенню не підлягають.

3.6. Перерахування розміру щомісячної страхової виплати у разі зміни ступеня втрати професійної працездатності та переходу на інший вид пенсії

3.6.1. Перерахування розміру щомісячної страхової виплати у разі зміни ступеня втрати професійної працездатності проводиться, виходячи з відкоригованої заробітної плати, визначеної станом на 1 березня за останнім її коригуванням і відповідно до підпункту 3.5.1. пункту 3.5. цього Порядку.

При цьому сума перерахованого розміру щомісячної страхової виплати та пенсії по інвалідності не може перевищувати відкориговану заробітну плату, зазначену в абзаці першому цього підпункту.

Перерахований розмір щомісячної страхової виплати встановлюється з дня зміни відсотка втрати професійної працездатності.

3.6.2. У разі коли застрахована особа замість пенсії по інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання обрала інший вид пенсії відповідно до чинного законодавства, перерахування розміру щомісячної страхової виплати проводиться з дати переходу на інший вид пенсії, виходячи з відкоригованої заробітної плати, визначеної станом на 1 березня за останнім її коригуванням і відповідно до підпункту 3.5.1. пункту 3.5. цього Порядку.

3.7. Перерахування розміру щомісячної страхової виплати з 1 березня

3.7.1. Підставою для перерахування розміру щомісячної страхової виплати з 1 березня кожного року є зростання у попередньому календарному році середньої заробітної плати у галузях національної економіки за даними центрального органу виконавчої влади з питань статистики.

3.7.2. Перерахування розміру щомісячної страхової виплати проводиться, виходячи з відкоригованої заробітної плати на коефіцієнт підвищення страхових виплат, затверджений правлінням Фонду. Розмір щомісячної страхової виплати обчислюється відповідно до підпункту 3.5.1. пункту 3.5. цього Порядку.

При цьому відкоригована заробітна плата не може перевищувати максимальну величину, з якої справляються страхові внески до Фонду, на дату проведення перерахунку. У такому разі розмір щомісячної страхової виплати зменшенню не підлягає.

Сума перерахованого розміру щомісячної страхової виплати та пенсії по інвалідності не може перевищувати відкориговану заробітну плату.

4. Призначення страхової виплати застрахованій особі у розмірі її середньомісячного заробітку при тимчасовому переведенні на легшу роботу

4.1. Настання права застрахованої особи на страхову виплату

4.1.1. За застрахованою особою, тимчасово переведеною на легшу нижчеоплачувану роботу, зберігається її середньомісячний заробіток на строк, визначений лікарсько-консультаційною комісією (ЛКК), або до встановлення стійкої втрати професійної працездатності.

4.1.2. Необхідність переведення застрахованої особи на іншу роботу, її тривалість та характер встановлюються ЛКК або МСЕК.

4.1.3. За згодою застрахованої особи роботодавець зобов'язаний надати їй рекомендовану ЛКК або МСЕК роботу за наявності відповідних вакансій.

4.1.4. Якщо у встановлений ЛКК або МСЕК строк роботодавець не забезпечує застраховану особу відповідною роботою, Фонд сплачує застрахованій особі страхову виплату у розмірі її середньомісячного заробітку.

5. Сума страхової виплати при тимчасовому переведенні застрахованої особи на легшу роботу

Якщо застраховану особу за станом здоров'я відповідно до висновку ЛКК або МСЕК переведено на легшу нижчеоплачувану роботу, роботодавець згідно із статтею 170 Кодексу законів про працю України зберігає за нею попередній середній заробіток протягом двох тижнів з дня переведення за рахунок коштів підприємства, організації, установи.

Починаючи з п'ятнадцятого дня переведення застрахованої особи на легшу роботу, зазначені виплати (доплата застрахованій особі до середнього заробітку, який вона мала до ушкодження здоров'я) проводяться підприємством за рахунок страхових внесків до Фонду на строк, встановлений ЛКК або МСЕК.

6. Призначення страхової виплати застрахованій особі під час її професійної реабілітації

Застрахованій особі, яка проходить професійне навчання або перекваліфікацію за індивідуальною програмою реабілітації (якщо з часу встановлення ступеня втрати професійної працездатності минуло не більше одного року), Фонд проводить щомісячні страхові виплати у розмірі середньомісячного заробітку протягом строку, визначеного програмою реабілітації.

7. Призначення виплати одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати в разі смерті застрахованої особи

7.1. Документи, що подаються для призначення одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати в разі смерті застрахованої особи

7.1.1. Робочий орган виконавчої дирекції Фонду розглядає справи про призначення одноразової допомоги та щомісячної страхової виплати в разі смерті застрахованої особи сім'ї та особам, які мають на це право (далі – заінтересовані особи), приймає рішення про виплати за умови подання таких документів, які видаються відповідними організаціями:

- 1) заяви заінтересованих осіб (колективної чи індивідуальної) для призначення страхових виплат;
- 2) копій паспортів заінтересованих осіб (завіреної працівником робочого органу виконавчої дирекції Фонду на підставі оригіналів);
- 3) акта про нещасний випадок за формою Н-1 (якщо стався нещасний випадок);
- 4) акта розслідування нещасного випадку за формою Н-5 (якщо стався нещасний випадок);
- 5) акта розслідування професійного захворювання за формою П-4 (якщо таке встановлено);
- 6) рішення суду про встановлення факту нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання (якщо було засідання суду з цього питання);
- 7) копії свідоцтва органу реєстрації актів громадянського стану про смерть застрахованої особи (завіреної працівником робочого органу виконавчої дирекції Фонду на підставі оригіналу);
- 8) копії свідоцтва органу реєстрації актів громадянського стану про шлюб (завіреної працівником робочого органу виконавчої дирекції Фонду на підставі оригіналу);
- 9) висновку МСЕК про причинний зв'язок смерті застрахованої особи з наслідками раніше отриманого трудового каліцтва чи професійного захворювання;
- 10) довідки про середню заробітну плату (дохід) застрахованої особи (якщо вона не отримувала страхові виплати);
- 11) копії свідоцтва про народження дитини (завіреної працівником робочого органу виконавчої дирекції Фонду на підставі оригіналу);

12) довідки навчального закладу (щорічно) про те, що член сім'ї застрахованої особи віком від 18 до 23 років, який має право на відшкодування шкоди, навчається за денною формою навчання;

13) довідки навчального закладу інтернатного типу про те, що член сім'ї застрахованої особи, який має право на відшкодування шкоди, перебуває на утриманні цього закладу;

14) довідки МСЕК про встановлення інвалідності осіб, які перебували на утриманні померлого;

15) довідки про розмір пенсії застрахованої особи, в тому числі про розмір одержуваних надбавок (якщо вона не працювала на день смерті);

16) копій трудових книжок осіб, які мають право на страхові виплати (завірений працівником робочого органу виконавчої дирекції Фонду на підставі оригіналів).

7.1.2. Факт перебування на утриманні застрахованої особи у разі відсутності відповідних документів і неможливості їх відновлення встановлюється в судовому порядку.

7.1.3. Якщо члени сім'ї застрахованого за станом здоров'я чи з інших причин не спроможні самі одержати зазначені у підпункті 7.1.1 пункту 7.1 розділу 7 цього Порядку документи, їх одержує та подає відповідний страховий експерт робочого органу виконавчої дирекції Фонду.

7.2. Настання права на страхові виплати в разі смерті застрахованої особи

7.2.1. У разі смерті застрахованої особи право на одержання:

– одноразової допомоги має його сім'я та заінтересовані особи, а також дитина померлого, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після його смерті;

– щомісячних страхових виплат мають заінтересовані особи, а також дитина померлого, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після його смерті.

7.2.2. Право на отримання страхових виплат у заінтересованих осіб настає з дня смерті застрахованої особи, але не раніше дня виникнення права на їх виплату.

7.2.3. Право заінтересованих осіб, які перебували на утриманні застрахованої особи, яка одержувала щомісячну страхову виплату і пенсію по інвалідності, настає з дати встановлення МСЕК причинного зв'язку смерті застрахованої особи з раніш одержаним каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

7.2.4. За дітьми право на відшкодування шкоди зберігається і при усиновленні їх у майбутньому або коли у майбутньому до досягнення зазначеного у Законі віку вони стали інвалідами.

7.3. Особи, які мають право на страхові виплати

7.3.1. Право на страхові виплати мають особи, які перебували на утриманні застрахованої особи:

1) діти, які не досягли 16 років; діти з 16 до 18 років, які не працюють, або старші за цей вік, але через вади фізичного або розумового розвитку самі не спроможні заробляти; діти, які є учнями, студентами (курсантами, слухачами, стажистами) денної форми навчання, але не більш як до досягнення ними 23 років;

2) жінки, які досягли 55 років, і чоловіки, які досягли 60 років, якщо вони не працюють;

3) інваліди – члени сім'ї застрахованої особи;

4) неповнолітні діти, на утримання яких померлий виплачував або був зобов'язаний виплачувати аліменти;

5) непрацездатні особи, які не перебували на утриманні померлого, але мають на це право (незалежно від того, разом вони проживали чи окремо), – тільки для призначення щомісячних страхових виплат.

7.3.2. Особи, які не працюють та перебувають на обліку в центрі зайнятості, не належать до осіб, які перебувають на утриманні застрахованої особи.

7.3.3. Право на одержання страхових виплат мають також дружина (чоловік) або один з батьків померлого чи інший член сім'ї, якщо він не працює та доглядає дітей, братів, сестер або онуків застрахованої особи, які не досягли 8-річного віку.

7.3.4. Сім'ю померлого складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

7.4. Строки виплат

7.4.1. Одноразова допомога сім'ї та заінтересованим особам виплачується у місячний строк з дня смерті застрахованої особи в день, установлений постановою робочого органу виконавчої дирекції Фонду (у тому числі при призначенні страхових виплат за рішенням суду), за наявності усіх необхідних документів, але не пізніше 30 календарних днів після прийняття робочим органом виконавчої дирекції Фонду постанови про призначення страхових виплат.

7.4.2. Щомісячна страхова виплата виплачується щомісячно з наступного місяця після місяця, в якому вона призначена, в дні, установлені постановами робочих органів виконавчої дирекції Фонду (в тому числі при призначенні щомісячної страхової виплати за рішенням суду), але не пізніше 30 календарних днів після прийняття робочим органом виконавчої дирекції Фонду постанови про призначення страхових виплат.

7.4.3. Якщо справи про страхові виплати розглядаються вперше по закінченні трьох років з дня смерті застрахованої особи внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, страхові виплати проводяться з дня звернення за їх одержанням.

7.4.4. Виплати, призначені, але не одержані своєчасно заінтересованою особою, проводяться за весь минулий час, але не більш як за три роки з дня звернення за їх одержанням.

7.4.5. У разі коли застрахована особа померла до 01.04.2001 року, а причинний зв'язок її смерті з одержаним каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я встановлено висновком відповідного медичного закладу після 01.04.2001 р., призначення страхових виплат сім'ї та заінтересованим особам проводиться робочим органом виконавчої дирекції Фонду.

7.5. Обчислення суми одноразової допомоги

У разі смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання розмір одноразової допомоги його сім'ї повинен бути не меншим за п'ятирічну заробітну плату потерпілого і, крім того, не меншим за однорічний заробіток потерпілого на кожну особу, яка перебувала на його утриманні (пункт 7.3.1 цього Порядку), а також на його дитину, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після смерті застрахованої особи.

7.6. Обчислення суми щомісячної страхової виплати

7.6.1. У разі смерті застрахованої особи суми щомісячних страхових виплат особам, зазначеним у пункті 7.3.1 цього Порядку, визначаються із середньомісячного заробітку застрахованої особи за вирахуванням частки, яка припадала на застраховану особу та працездатних осіб, що перебували на його утриманні, але не мали права на ці виплати.

7.6.2. Сума страхових виплат кожній особі, яка має на це право, визначається шляхом ділення частини заробітку застрахованої особи, що припадає на зазначених осіб, на кількість цих осіб.

7.6.3. Сума страхових виплат непрацездатним особам, які не перебували на утриманні померлого, але мають на це право, визначається в такому порядку:

1) якщо кошти на утримання стягувалися за рішенням суду, страхові виплати визначаються в сумі, призначеній судом;

2) якщо кошти на утримання не стягувалися в судовому порядку, сума страхової виплати визначається в розмірі до 25 відсотків середньомісячного заробітку застрахованої особи.

7.6.4. У разі коли право на страхові виплати мають одночасно непрацездатні особи, які перебували на утриманні померлого, і непрацездатні особи, які не перебували на його утриманні, спочатку визначається сума страхових виплат особам, які не перебували на утриманні померлого.

При цьому сума страхових виплат на всіх непрацездатних осіб, які не перебували на його утриманні, визначається у розмірі 25 відсотків від середньомісячної заробітної плати (доходу) годувальника, якщо інший розмір не встановлено в судовому порядку.

7.6.5. Встановлена зазначеним особам, які не перебували на утриманні застрахованої особи, сума страхових виплат виключається із заробітку годувальника, а потім визначається сума страхових виплат особам, які перебували на утриманні померлого.

7.6.6. Страхові виплати особам, які втратили годувальника, проводяться в повному розмірі без урахування призначеної їм пенсії у разі втрати годувальника та інших доходів.

7.6.7. У разі смерті застрахованої особи, яка одержувала страхові виплати і не працювала, розмір щомісячних страхових виплат особам, зазначеним у підпункті 7.3.1 пункту 7.3 цього Порядку, визначається, виходячи із суми щомісячної страхової виплати і пенсії по інвалідності, які одержувала застрахована особа на день її смерті.

Причинний зв'язок смерті застрахованої особи з одержаним каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я має підтверджуватися висновками відповідних медичних закладів.

7.7. Перерахування щомісячних страхових виплат

7.7.1. Перерахування сум щомісячних страхових виплат проводиться у разі зміни складу сім'ї померлого:

– народилася дитина померлого, протягом не більш як десятимісячного строку після його смерті;

– призначена (зупинена) страхова виплата дружині (чоловікові) або одному з батьків померлого чи іншому члену сім'ї, якщо він не працює та доглядає дітей, братів, сестер або онуків застрахованої особи, які не досягли 8-річного віку;

– діти померлого досягли зазначеного в Законі віку.

7.7.2. Перерахування розміру щомісячних страхових виплат з 1 березня.

Щомісячні страхові виплати заінтересованим особам перераховуються з 1 березня на коефіцієнт підвищення страхових виплат, що встановлюється правлінням Фонду.

8. Відшкодування витрат на поховання померлого

8.1. У разі настання страхового випадку робочі органи виконавчої дирекції Фонду у встановленому законодавством порядку організують поховання померлого, відшкодовують вартість пов'язаних з цим ритуальних послуг відповідно до місцевих умов.

8.2. Витрати на поховання та пов'язані з цим ритуальні послуги проводяться відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.07.2001 року № 826 «Про затвердження Порядку проведення витрат на поховання у разі смерті потерпілого від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання».

Затверджено наказом Міністерства освіти і науки
України від 31 серпня 2001 р. № 616.
Із змінами

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ, ЩО СТАЛИСЯ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

1. Галузь застосування

Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про охорону праці», Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1112, та поширюється на вищі, професійно-технічні, загальноосвітні, дошкільні, позашкільні навчальні заклади, заклади післядипломної освіти (далі – навчальні заклади) незалежно від форм власності й підпорядкування.

Положення встановлює єдиний порядок розслідування та обліку

нешасних випадків, що сталися з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами під час навчально-виховного процесу¹ в навчальних закладах на території України.

Положення узгоджене з ЦК профспілки працівників освіти і науки, Департаментом з нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерством охорони здоров'я України, Державним комітетом статистики України.

Нешасні випадки, що сталися з особами, які працюють на умовах трудового договору (контракту) або залучені до праці у навчальних закладах, підлягають розслідуванню і обліку відповідно до Порядку

¹ Навчально-виховний процес – система організації навчально-виховної, навчально-виробничої діяльності, визначеної навчальними, науковими, виховними планами (уроки, лекції, лабораторні заняття, час відпочинку між заняттями, навчальна практика, заняття з трудового, професійного навчання і професійної орієнтації, виробнича практика, робота у трудових об'єднаннях, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, походи, екскурсії, спортивні змагання, перевезення чи переходи до місця проведення заходів тощо).

розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1112.

2. Загальні положення

2.1. Розслідуванню підлягають нещасні випадки, які трапилися з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами і призвели до погіршення стану здоров'я (втрати працездатності) не менше ніж на один день згідно з медичним висновком, а саме: раптові погіршення здоров'я, травми, у тому числі травми через нанесення тілесних пошкоджень іншою особою, отруєння, теплові удари, опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою, ушкодження, отримані внаслідок аварій, пожеж, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани та інші надзвичайні події), контакт з тваринами тощо (далі – нещасні випадки).

2.2. Розслідуванню підлягають нещасні випадки, що сталися:

- під час проведення навчальних занять, у тому числі лекцій, уроків, занять з допризовної підготовки, лабораторних занять, спортивних, гурткових, позааудиторних, позакласних, позашкільних заходів, інших занять та в перервах між ними відповідно до навчальних, виробничих і наукових планів;
- під час проведення позакласних, позашкільних, позааудиторних та інших заходів у вихідні, святкові та канікулярні дні, якщо ці заходи здійснюються під безпосереднім керівництвом працівника даного навчального закладу (викладача, вчителя, вихователя, класного керівника, майстра виробничого навчання тощо) або особи, яка призначена наказом керівника навчального закладу за його згодою;
- під час занять з трудового і професійного навчання, проведення професійних, науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, виробничої та навчальної практики, які проводяться відповідно до навчальних планів у навчальних закладах або на дільницях (територіях), що їм належать;
- під час перебування (відпочинку) у студентських загонах, таборах праці і відпочинку (оздоровчих), шкільних лісництвах, на навчально-дослідних ділянках тощо;
- під час проведення спортивних змагань, тренувань, оздоровчих заходів, екскурсій, походів, експедицій, організованих навчальних закладом у встановленому порядку;
- під час перевезень вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, аспірантів до місця проведення заходів і назад, а також у разі організованого прямування їх на запланований захід на транспорті або пішки.

2.3. Погіршення стану здоров'я (втрата працездатності) унаслідок нещасного випадку встановлює та засвідчує лікувально-профілактичний заклад.

2.4. За результатами розслідування нещасного випадку під час навчально-виховного процесу складається акт за формою Н-Н (додаток 1).

2.5. Відповідальність за правильне і своєчасне розслідування і облік нещасних випадків, складання акта за формою Н-Н, розроблення і виконання заходів щодо усунення причин нещасного випадку несе керівник навчального закладу.

2.6. У випадках відмови адміністрації навчального закладу від складання акта за формою Н-Н, а також у разі незгоди потерпілого (його батьків або особи, яка представляє інтереси потерпілого) зі змістом акта за формою Н-Н конфлікт розглядає орган управління освітою вищого рівня у термін не більше десяти днів з моменту подання письмової заяви.

2.7. Лікувально-профілактичний заклад, куди доставлено вихованця (учня, студента, курсанта, слухача, аспіранта), постраждалого

внаслідок нещасного випадку, що стався під час навчально-виховного процесу, зобов'язаний на запит керівника навчального закладу видати медичний висновок про характер ушкоджень.

2.8. Після закінчення строку лікування потерпілого (потерпілих) керівник навчального закладу направляє до органу управління освітою, іншого органу виконавчої влади, засновника (власника), якому належить навчальний заклад, повідомлення про наслідки нещасного випадку (додаток 2).

2.9. Нещасні випадки, що сталися з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами в побуті та у випадках, не зазначених у п. 2.2, розслідуються і беруться на облік згідно з Порядком розслідування та обліку нещасних випадків невиконавчого характеру, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 р. № 270.

2.10. Особи, що допустили порушення або невиконання вимог цього Положення, притягаються до відповідальності згідно із законодавством.

3. Повідомлення про нещасні випадки, їх розслідування та облік

3.1. Про кожний нещасний випадок, який стався з вихованцем, учнем, студентом, курсантом, слухачем, аспірантом, потерпілим або свідком нещасного випадку негайно сповіщає безпосередньо керівника навчального закладу, який зобов'язаний:

- терміново організувати першу долікарську медичну допомогу потерпілому, у разі необхідності – його доставку до лікувально-профілактичного закладу,
- до прибуття комісії з розслідування зберегти обстановку на місці в тому стані, в якому вона була на момент події (якщо це не загрожує життю і здоров'ю тих, хто оточує, і не призведе до більш тяжких наслідків).

Про нещасний випадок, що трапився під час далеких походів, екскурсій або інших заходів поза територію району (міста), керівник заходу, що проводиться, негайно повідомляє також орган управління освітою за місцем події.

3.2. Керівник навчального закладу зобов'язаний негайно вжити заходів щодо усунення причин, що викликали нещасний випадок, повідомити батькам потерпілого (особі, яка представляє його інтереси) і зробити запит висновку з лікувально-профілактичного закладу про характер і тяжкість ушкодження потерпілого.

3.3. Керівник навчального закладу, одержавши повідомлення про нещасний випадок, наказом призначає комісію з розслідування у такому складі:

- ♦ голова – заступник керівника навчального закладу; члени:
 - ♦ представник служби охорони праці навчального закладу або особа, на яку наказом керівника покладено ці обов'язки;
 - ♦ представники відповідного профспілкового органу або уповноважені трудового колективу, якщо потерпілий не є членом профспілки.
- 3.4. Комісія з розслідування нещасного випадку зобов'язана:
- протягом трьох діб провести розслідування нещасного випадку, з'ясувати обставини і причини, розробити заходи щодо усунення причин нещасного випадку, визначити відповідальних за це осіб;
 - виявити і опитати свідків та осіб, які допустили порушення нормативних актів, отримати пояснення у потерпілого;
 - скласти акт про нещасний випадок за формою Н-Н (додаток 1) у п'яти примірниках і направити на затвердження керівнику навчального закладу.

До акта додаються пояснення свідків, потерпілого та інші документи, що характеризують стан місця, де стався нещасний випадок, на-

явність шкідливих і небезпечних факторів, медичний висновок про стан здоров'я потерпілого в результаті нещасного випадку тощо.

3.5. Керівник навчального закладу протягом 3-х діб після закінчення розслідування затверджує акти форми Н-Н, з яких по одному примірнику направляє:

- ◆ потерпілому або особі, яка представляє його інтереси;
- ◆ до підрозділу, де стався нещасний випадок;
- ◆ начальнику служби охорони праці або особі, на яку покладено ці обов'язки (відповідальному);
- ◆ до архіву навчального закладу;
- ◆ до органу управління освітою за місцем навчання потерпілого (копія – міністерству, засновнику (власнику), до сфери управління якого належить навчальний заклад).

3.6. Акт форми Н-Н підлягає зберіганню в архіві органу управління освітою, навчального закладу протягом 55 років. Інші примірники акта та його копії зберігаються до здійснення всіх запланованих у ньому заходів, але не менше ніж п'ять років.

3.7. Нещасний випадок, про який потерпілий за відсутності свідків не повідомив керівника навчального закладу або наслідки від якого виявилися не зразу, розслідується протягом місяця з дня одержання письмової заяви потерпілого (його батьків або особи, яка представляє його інтереси). У цьому разі питання про складання акта за формою Н-Н вирішується комісією з розслідування після всебічної перевірки заяви про нещасний випадок, що стався, з урахуванням усіх обставин, медичного висновку про характер травми, можливої причини її походження, свідчень учасників та інших доказів. Одержання медичного висновку покладається на керівника навчального закладу.

3.8. Нещасний випадок, що стався на підприємстві, в установі, організації з учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами навчальних закладів під час проходження ними виробничої практики або виконання робіт на підприємстві, в установі, організації під керівництвом його посадових осіб, розслідується спільно з представником навчального закладу згідно з Порядком розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1112.

3.9. Нещасний випадок, що стався на підприємстві, в установі, організації з учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами навчальних закладів, які проходять практику або виконують роботу під керівництвом вчителя, викладача, майстра виробничого навчання на дільниці, виділеній підприємством для цієї мети, розслідується органом управління освітою, якому підпорядкований цей навчальний заклад, або засновником (власником) навчального закладу спільно з представником підприємства, установи, організації, оформляється актом за формою Н-Н і береться на облік органом управління освітою, навчальним закладом. Один примірник затвердженого акта форми Н-Н направляється за місцем навчання потерпілого, другий – за підпорядкованістю до органу управління освітою або засновнику (власнику) навчального закладу.

3.10. Нещасний випадок, який стався під час проведення далеких походів, екскурсій, експедицій, розслідується комісією органу управління освітою, на території якого стався нещасний випадок. У разі неможливості прибути на місце пригоди представника навчального закладу, з вихованцем, учнем, студентом, курсантом, слухачем якого стався нещасний випадок, до складу комісії включається представник однієї з установ, підвідомчих органу управління освітою, що проводить розслідування. Матеріали розслідування, у тому числі акти за формою Н-Н, направляються до органу управління освітою за місцезнаходженням навчального закладу або засновнику (власнику) навчального закладу.

3.11. Усі нещасні випадки, оформлені актами за формою Н-Н, реєструються органом управління освітою, навчальним закладом у журналі реєстрації нещасних випадків, що сталися з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами (додаток 3).

3.12. За результатами розслідування не складаються акти за формою Н-Н і не беруться на облік нещасні випадки, що сталися з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами:

- унаслідок вживання алкоголю, наркотичних або інших психотропних речовин, а також унаслідок їх дії (асфіксія, інсульт, зупинка серця тощо) за наявності медичного висновку, якщо це не викликано застосуванням цих речовин у навчально-виховному процесі або порушенням вимог безпеки щодо їх зберігання і транспортування, або якщо потерпілий, який перебував у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, був відсторонений від роботи, навчання;
- під час скоєння крадіжок або інших злочинів, якщо ці дії зафіксовані і на них є офіційний висновок суду або прокуратури;
- у разі природної смерті або самогубства.

4. Спеціальне розслідування нещасних випадків

4.1. Спеціальному розслідуванню підлягають нещасні випадки:

- ◆ групові (одночасно з двома і більше потерпілими);
- ◆ із смертельним наслідком.

4.2. Про груповий нещасний випадок, нещасний випадок із смертельним наслідком керівник навчального закладу зобов'язаний негайно повідомити:

- батьків потерпілого або особу, яка представляє його інтереси;
- лікувально-профілактичний заклад за місцем, де стався нещасний випадок (у разі виявлення отруєнь – місцеву санітарно-епідеміологічну службу);
- орган управління освітою та інший центральний орган виконавчої влади, засновника (власника), якому підпорядкований навчальний заклад;
- прокуратуру, орган внутрішніх справ за місцем, де стався нещасний випадок.

4.3. Про кожний груповий нещасний випадок, а також нещасний випадок із смертельним наслідком орган управління освітою за місцезнаходженням навчального закладу протягом доби повідомляє Міністерство освіти і науки України та надсилає матеріали спеціального розслідування в 3-денний термін після закінчення розслідування.

Повідомлення передається телеграфом, телефоном або іншим засобом зв'язку (додаток 4).

Такі самі повідомлення надсилаються, якщо смерть потерпілого настала під час тимчасового звільнення від занять у навчальному закладі в установленому порядку. У таких випадках спеціальне розслідування здійснюється з використанням матеріалів раніше проведеного розслідування.

4.4. Про груповий нещасний випадок, нещасний випадок із смертельним наслідком, що стався під час далеких походів, екскурсій або інших заходів поза територією району (міста), керівник заходу, що проводиться, негайно повідомляє орган управління освітою, прокуратуру за місцем події, керівника закладу освіти, де навчається потерпілий.

4.5. Спеціальне розслідування нещасного випадку, під час якого загинуло від 1 до 4 осіб або травмовано до 10 осіб, проводиться комісією із спеціального розслідування, яка призначається наказом керівника органу управління освітою за місцезнаходженням навчального закладу, за участю представника Міністерства освіти і науки України.

4.6. Спеціальне розслідування нещасного випадку, під час якого загинуло 5 і більше осіб або травмовано 10 і більше осіб, проводиться

ся комісією із спеціального розслідування, призначеною наказом Міністерства освіти і науки України.

Нещасні випадки з особливо тяжкими наслідками (у разі загибелі 5 і більше осіб або травмування 10 і більше осіб) розглядаються на засіданні колегії Міністерства освіти і науки України.

4.7. До складу комісії із спеціального розслідування групового нещасного випадку і випадку із смертельним наслідком входять:

- ◆ голова – керівник (заступник) органу управління освітою (у разі загибелі 5 і більше осіб або травмування 10 і більше осіб) або керівник (заступник) навчального закладу (у разі загибелі від 1 до 4 осіб або травмування до 10 осіб);

- ◆ члени – керівник (заступник) навчального закладу, начальник (працівник) служби охорони праці, представник педагогічного колективу, представник Міністерства освіти і науки України, представник профспілки, членами якої є потерпілі.

Залежно від конкретних умов (кількості загиблих, характеру і можливих наслідків аварії тощо) до складу комісії можуть бути включені представники органів державного нагляду за охороною праці, пожежного нагляду, органів охорони здоров'я, спеціалісти відповідного штабу цивільної оборони та реагування на надзвичайні ситуації та інших органів.

Члени комісії із спеціального розслідування мають право одержувати письмові та усні пояснення від працівників навчального закладу та свідків події або проводити їх опитування.

Члени комісії із спеціального розслідування повинні зустрітися з потерпілими або членами їх сімей, розглянути і вирішити на місці соціальні питання або внести пропозиції про їх вирішення відповідним органам, а також дати роз'яснення потерпілим (сім'ям) щодо їх прав відповідно до законодавства.

4.8. Комісія із спеціального розслідування протягом 10 днів розслідує нещасний випадок і складає акт спеціального розслідування (додаток 5), оформляє інші необхідні документи і матеріали. За потреби встановлений термін розслідування може бути продовжений органом, який утворив комісією із спеціального розслідування.

Копії актів спеціального розслідування і форми Н-Н (на кожного потерпілого окремо) та наказ керівника навчального закладу за результатами розслідування нещасного випадку направляються до органу управління освітою за підпорядкованістю, який зобов'язаний один примірник направити до Міністерства освіти і науки України, іншого органу центральної виконавчої влади, засновника (власника), якому підпорядкований навчальний заклад.

4.9. До матеріалів спеціального розслідування відносяться:

- копія наказу про створення комісії із спеціального розслідування;
- акт спеціального розслідування;
- копія акта за формою Н-Н на кожного потерпілого окремо;
- плани, схеми і фотознімки місця події;
- протоколи опитувань, пояснення свідків нещасного випадку та інших причетних осіб, а також посадових осіб, відповідальних за дотримання вимог норм і правил з охорони праці;
- витяг з журналу про проходження потерпілим навчання та інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності;
- медичний висновок про характер і тяжкість ушкоджень, що заподіяні потерпілому, або причини його смерті;
- висновок експертної комісії (якщо така була створена) про причини нещасного випадку, результати лабораторних та інших досліджень, експериментів, аналізів тощо.

4.10. На вимогу комісії із спеціального розслідування адміністрація зобов'язана:

- ◆ запросити для участі в розслідуванні нещасного випадку спеціалістів-експертів, з яких може створюватись експертна комісія;

- ◆ зробити фотознімки пошкодженого об'єкта, місця нещасного випадку та подати інші необхідні документи;

- ◆ провести технічні розрахунки, лабораторні дослідження, випробування та інші роботи;

- ◆ надати транспортні засоби та засоби зв'язку, необхідні для роботи комісії з розслідування;

- ◆ забезпечити друкування, розмноження у необхідній кількості матеріалів спеціального розслідування.

Експертна комісія створюється за розпорядженням голови комісії із спеціального розслідування. Питання, які вимагають експертного висновку, і матеріали з висновками експертної комісії оформляються письмово.

4.11. Навчальний заклад, де стався нещасний випадок, компенсує витрати, пов'язані з діяльністю комісії та залученням до її роботи спеціалістів. Відшкодування витрат на відрядження працівників, які є членами комісії або залучені до її роботи, навчальний заклад здійснює відповідно до законодавства.

4.12. Голова комісії, яка проводила спеціальне розслідування нещасного випадку, у п'ятиденний термін після його закінчення направляє матеріали до прокуратури за місцем, де стався груповий нещасний випадок або випадок із смертельним наслідком.

4.13. Керівник навчального закладу, органу управління освітою, якому підпорядкований навчальний заклад, зобов'язаний у п'ятиденний термін розглянути матеріали спеціального розслідування нещасного випадку і видати наказ про вжиття запропонованих комісією із спеціального розслідування заходів щодо запобігання подібним випадкам, а також притягти до відповідальності осіб, які допустили порушення законодавчих та нормативних актів з охорони праці, вимог безпеки проведення навчально-виховного процесу.

Про виконання зазначених заходів керівник навчального закладу письмово повідомляє орган управління освітою за підпорядкованістю.

4.14. Міністерство освіти і науки України після одержання матеріалів спеціального розслідування повинно розглянути обставини і причини смертельного або групового нещасного випадку і за результатами розгляду розробити заходи щодо запобігання подібним випадкам.

4.15. Відомості про всі нещасні випадки за підсумками року, оформлені актами за формою Н-Н, узагальнюються у звіті (додаток 6) і з пояснювальною запискою (стислим аналізом причин і видів подій, що призвели до нещасних випадків) надсилаються навчальним закладом до місцевого органу управління освітою (первинний звіт), іншому органу центральної виконавчої влади, засновнику (власнику), якому належить навчальний заклад; органи управління освітою на місцях складають зведений звіт, який надсилають органам управління освітою за підпорядкованістю.

4.16. Керівник навчального закладу несе відповідальність за достовірність зазначених у звіті відомостей відповідно до законодавства.

4.17. Якщо у звітному періоді настала смерть потерпілого від нещасного випадку, що стався минулого року, то у звіті за минулий період цей випадок мав бути зарахований до загальної кількості потерпілих, а у звітному періоді – тільки до потерпілих із смертельним наслідком.

4.18. Навчальний заклад, Міністерство освіти і науки України, інші центральні органи виконавчої влади, органи управління освітою, засновник (власник), якому підпорядкований навчальний заклад, проводять аналіз причин нещасних випадків, що трапились, розробляють заходи щодо їх запобігання, заслуховують на засіданнях колегій, нарадах стан травматизму серед учасників навчально-виховного процесу.

4.19. Контроль за правильним і своєчасним розслідуванням і обліком нещасних випадків, що трапились з вихованцями, учнями, студентами, курсантами, слухачами, аспірантами під час навчаль-

но-виховного процесу, а також за виконанням заходів щодо усунення причин нещасних випадків здійснюють Міністерство освіти і науки України, інші центральні органи виконавчої влади, Міністерство освіти Автономної Республіки Крим, органи управління освітою на місцях, засновники (власники), яким підпорядковані навчальні заклади.

Міністерство освіти і науки України здійснює оперативний облік загальної кількості потерпілих, у тому числі під час групових нещасних випадків та нещасних випадків із смертельним наслідком.

Додаток 1

до п. 2.4 Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах

Форма Н-Н

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада, ініціали, прізвище керівника навчального закладу освіти)

_____ (підпис)

« _____ » _____ 200__ р.

АКТ № _____

ПРО НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК, ЩО СТАВСЯ З ВИХОВАНЦЕМ, УЧНЕМ, СТУДЕНТОМ, КУРСАНТОМ, СЛУХАЧЕМ, АСПІРАНТОМ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ (СКЛАДАЄТЬСЯ У П'ЯТИ ПРИМІРНИКАХ)

1. Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого _____
2. Стать: чоловіча, жіноча (потрібне підкреслити) _____
3. Рік народження _____
4. Навчальний заклад, клас, група, де навчається, виховується потерпілий _____
5. Підпорядкованість (належність) навчального закладу _____
(міністерство, інший центральний орган виконавчої влади, орган управління освітою, засновник (власник), якому підпорядкований навчальний заклад)
6. Поштовий індекс та адреса навчального закладу _____
7. Місце, де стався нещасний випадок _____
8. Прізвище, ім'я та по батькові вихователя, вчителя, викладача, керівника навчального закладу, у класі (групі) якого стався нещасний випадок _____
9. Дата проведення інструктажу, навчання з охорони праці, безпеки життєдіяльності:
інструктаж вступний _____
інструктаж первинний _____
10. Дата і час нещасного випадку _____
(година, число, місяць, рік)
11. Обставини, за яких стався нещасний випадок _____
12. Подія, що призвела до нещасного випадку _____
13. Причини нещасного випадку _____
14. Наслідки нещасного випадку _____
(смертельний чи не смертельний)
15. Перебування потерпілого в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння _____
16. Заходи щодо усунення наслідків нещасного випадку:

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець (посада, прізвище, ініціали)	Відмітка про виконання

17. Особи, які допустили порушення законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці _____

(прізвище, ім'я, по батькові, професія,

посада, навчальний заклад; статті, параграфи, пункти порушених ними

законодавчих та інших нормативних актів)

18. Свідки нещасного випадку _____

(прізвище, ім'я, по батькові, рік народження)

19. Висновки лікувально-профілактичного закладу

Діагноз за довідкою лікувально-профілактичного закладу	Звільнений від навчання (відвідування) у навчальному закладі	Число днів невідвідування навчального закладу

Акт складено _____

(число, місяць, рік)

Голова комісії _____ (посада) _____ (підпис, ініціали, прізвище)

Члени комісії _____ (посада) _____ (підпис, ініціали, прізвище)

Додаток 2

до п. 2.8 Положення про порядок розслідування нещасних випадків,
що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах

_____ (найменування органу управління освітою,

_____ куди направляється повідомлення, його адреса)

**ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО НАСЛІДКИ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ, ЩО СТАВСЯ З ПОТЕРПІЛИМ**

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

який(а) навчається, виховується _____ (навчальний заклад)

_____ (клас, група) за актом форми Н-Н № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Наслідки нещасного випадку (відповідно до п. 19 акта за формою Н-Н):

потерпілий одужав, установлена інвалідність I, II, III групи, помер (потрібно підкреслити)

Діагноз за довідкою лікувально-профілактичного закладу	Звільнений від навчання (відвідування) у навчальному закладі	Число днів невідвідування навчального закладу

Керівник навчального закладу _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 20__ р.

Додаток 3

до п. 3.11 Положення про порядок розслідування нещасних випадків,
що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах

**ЖУРНАЛ
РЕЄСТРАЦІЇ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ,
ЩО СТАЛИСЯ З ВИХОВАНЦЯМИ, УЧНЯМИ, СТУДЕНТАМИ, КУРСАНТАМИ, СЛУХАЧАМИ, АСПІРАНТАМИ**

(назва закладу освіти)

№ з/п	Дата події	Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого, рік народження	Клас (група)	Місце події (аудиторія, клас, підприємство, місце проведення заходу та ін.)	Короткі обставини і причини нещасного випадку	Дата складання, номер акта за формою Н-Н	Діагноз та наслідки нещасного випадку	Примітка
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Додаток 4

до п. 4.3 Положення про порядок розслідування нещасних випадків,
що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах

(найменування органу управління

освітою, куди надсилається повідомлення, його адреса)

Повідомлення про нещасний випадок

Дата і час, коли стався нещасний випадок _____

Найменування навчального закладу, його засновник (власник) _____

Місце, де стався нещасний випадок (аудиторія, лабораторія, клас, майстерня, підприємство, позашкільний навчальний заклад, місце проведення заходу тощо), і його коротка характеристика _____

Дані про потерпілого (потерпілих): прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, клас (група) _____

У разі групових нещасних випадків – характер травм у потерпілих _____

Обставини і можливі причини нещасного випадку _____

Дата, час передачі інформації та прізвище особи, яка передала її _____

Примітка. Міністерство освіти і науки України отримує повідомлення про нещасний випадок за підпорядкованістю протягом доби (факсом, телеграфом, телефоном тощо).

Додаток 5

до п. 4.8 Положення про порядок розслідування нещасних випадків,
що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах

**АКТ
СПЕЦІАЛЬНОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ГРУПОВОГО НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ АБО НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ ІЗ СМЕРТЕЛЬНИМ НАСЛІДКОМ,
ЩО СТАВСЯ «__» _____ Р. О _____ ГОДИНІ _____ ХВИЛИН**

(повне найменування навчального закладу, його засновник (власник),

найменування органу, до сфери управління якого належить навчальний заклад)

_____ (дата складання акта) _____ (місце складання акта: село, район, місто, область)

Комісія, призначена наказом (розпорядженням) від _____ № _____ (найменування органу, яким призначена комісія)

у складі:

голова комісії _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові) _____ (посада, місце роботи)

члени комісії:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові) _____ (посада, місце роботи)

провела за період з «___» _____ до «___» _____ р.

спеціальне розслідування нещасного випадку, який стався _____

_____ (указується місце події та кількість потерпілих,

_____ у тому числі зі смертельним наслідком)

1. Відомості про потерпілого (потерпілих)

Прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, клас, група, навчальний заклад, час проходження навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Якщо розслідується груповий нещасний випадок, то у розділі 1 акта спеціального розслідування зазначаються відомості на кожного потерпілого окремо.

2. Обставини нещасного випадку

Нещасний випадок стався під час _____ (захід, що проводився) Описуються всі події, що відбувалися, та роботи, що проводилися до настання нещасного випадку. Зазначається, як проходив навчально-виховний процес, хто керував цим процесом, що сталося з потерпілим. Викладається послідовність подій, наводяться небезпечні і шкідливі фактори, які могли вплинути на потерпілого, описуються дії потерпілого та інших осіб, причетних до нещасного випадку. Зазначається характер травми, ступінь її важкості, попередній діагноз і заходи, вжиті для подання першої допомоги потерпілому.

3. Причини нещасного випадку

Наводяться основні технічні та організаційні причини нещасного випадку, включаючи перевищення гранично допустимих норм небезпечних і шкідливих факторів, якщо вони вплинули на подію (допуск до роботи ненавчених або непроінструктованих осіб, несправність обладнання, машин, механізмів, відсутність керівництва, нагляду за проведенням навчально-виховного процесу). Після кожної причини вказуються, які конкретні вимоги законодавства і нормативних актів про охорону праці, інструкцій з безпечного ведення робіт, посадових інструкцій були порушені (з посиланням на відповідні статті, розділи, пункти).

Зазначаються узагальнені результати проведеної перевірки стану охорони праці у закладі.

4. Заходи щодо усунення причин нещасного випадку

Заходи, запропоновані комісією, повинні складатися із:

заходів щодо ліквідації наслідків події (у разі потреби);

заходів щодо усунення безпосередніх причин травмування і запобігання подібним випадкам у подальшому.

Вони можуть бути викладені у вигляді таблиці або перелічені у тексті із зазначенням змісту заходів, термінів їх виконання і посадових осіб, відповідальних за їх реалізацію.

5. Висновок комісії щодо осіб, які допустили порушення законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці, і запропоновані заходи щодо притягнення їх до відповідальності

У цьому розділі зазначаються особи, у тому числі й потерпілий, чії дії або бездіяльність призвели до нещасного випадку. Після викладення змісту порушення зазначаються статті, розділи, пункти законодавчих і нормативних актів з охорони праці, посадових інструкцій, які були порушені. У кінці розділу пропонуються заходи щодо притягнення до відповідальності осіб, з вини яких стався нещасний випадок.

Після висновку в акті робиться запис про те, що комісія мала зустрічі з потерпілими або батьками (особами, які представляють їх інтереси), розглянула на місці питання надання соціальної і матеріальної допомоги, роз'яснила їхні права відповідно до чинного законодавства.

Голова комісії _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

На окремій сторінці подається перелік матеріалів, що додаються, відповідно до пункту 4.9 Положення. Уся справа (акт спеціального розслідування і матеріали, що додаються) брошурується.

Додаток 6

до п. 4.15 Положення про порядок розслідування нещасних випадків,
що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах

СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ

КОДИ										
форми документа за ДКУД	організації-складача ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	території за КОАТУУ	галузі за ЗКПНГ	виду економічної діяльності за КВЕД	форми власності за КОФВ	організаційно-правової форми господарювання за КОПФГ	міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади за СПОДУ	організації вищого рівня ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	КС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Зразок

Кому подається _____
 Ким подається _____
 Область _____
 Район (місто) _____
 Населений пункт _____
 Повна назва навчального закладу, органу управління освітою _____
 Відомча належність _____
 Форма власності _____

Форма НВ

Поштова – річна

Подають навчальні заклади незалежно від форм власності і підпорядкування:

1. Дошкільні, позашкільні, загальноосвітні навчальні заклади – районним (міським) управлінням (відділами) освіти місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до 15.01.
2. Районні (міські) управління (відділи) освіти місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, професійно-технічні навчальні заклади – Міністерству освіти Автономної Республіки Крим, управлінням освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій до 01.02.
3. Міністерство освіти Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій – Міністерству освіти і науки України до 10.02.
4. Вищі навчальні заклади, підпорядковані Міністерству освіти Автономної Республіки Крим, управлінням освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій – за підпорядкованістю до 01.02.
5. Вищі навчальні заклади (крім тих, які перераховані в п. 4) – Міністерству освіти і науки України, іншим центральним органам виконавчої влади за підпорядкованістю до 10.02.
6. Навчальні заклади, що не належать до державної власності, крім подання за п. 1, 4, 5, а також ті, що не мають права юридичної особи, – за підпорядкованістю до 01.02.

ЗВІТ
ПРО ТРАВМАТИЗМ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Кількість вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, аспірантів (01) _____
 Кількість нещасних випадків (02) _____
 (оформлено актами Н-Н) у тому числі групових (03) _____
 зі смертельним наслідком (04) _____

№ рядка з/п	Вид діяльності під час навчально-виховного процесу	Кількість потерпілих, осіб		У тому числі														
		Усього	з них зі смер-тель-ним	вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації		вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації		загальноосвітні навчальні заклади		професійно-технічні і навчальні заклади		міжшкільні навчально-виробничі комбінати, майстерні		позашкільні навчальні заклади		дошкільні навчальні заклади		
				3	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
05	Усього, у тому числі під час																	
05.1	навчальних занять (уроків, ігор, лабораторних, практичних робіт, лекцій тощо)																	
05.2	виробничої практики																	
05.3	уроків професійного і трудового навчання																	
05.4	перебування (праці) у літніх студентських таборах, трудових об'єднаннях тощо																	
05.5	сільгоспробіт																	
05.6	спортивних занять (змагань, тренувань, загартувань тощо)																	
05.7	екскурсій, походів, експедицій, прогулянок																	
05.8	інших видів діяльності																	

Кількість навчальних закладів, дані яких містить звіт (06) _____

Дата (у цифровій формі) _____ Керівник (власник) навчального закладу (органу управління освітою) _____
 (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Виконавець _____ М. П. _____
 (прізвище, ініціали, № тел.) _____

Пояснення щодо заповнення форми НВ

1. У рядку 01 указується кількість вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів або аспірантів на початок навчального року.
2. У рядку 02 на підставі актів за формою Н-Н указується загальна кількість нещасних випадків, що сталися протягом звітного календарного року, у рядку 03 – у тому числі групових, а у рядку 04 – зі смертельним наслідком.
3. У рядках 05–05.8 на підставі актів за формою Н-Н відображається кількість потерпілих від нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу. У графах 3–16 кількість потерпілих розподіляється за типами навчальних закладів.
4. Рядок 06 заповнюється у зведеному звіті. У ньому наводиться кількість навчальних закладів, дані яких містить звіт.
5. У звіті заповнюються всі показники, за відсутності якого-небудь із них ставиться риска. Виправлення помилок підтверджується підписом керівника навчального закладу.

**Додаток 1 до постанови президії Федерації
професійних спілок України
від 5 листопада 2004 р. № П-10-4**

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ГРОМАДСЬКОГО ІНСПЕКТОРА З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Це Типове положення (далі – Положення) визначає правові основи діяльності громадських (старших громадських) інспекторів з охорони праці і містить вимоги щодо організації їх роботи з урахуванням обов'язків, прав та повноважень профспілок у сфері охорони праці, визначених Законами України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про охорону праці», іншими актами законодавства.

1. Загальні положення

1.1. Громадський інспектор з охорони праці (далі – громадський інспектор) здійснює громадський контроль за додержанням законів, інших нормативно-правових актів з охорони праці, виконанням роботодавцем і уповноваженими ним посадовими особами заходів щодо запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням.

Головними завданнями громадського інспектора є захист прав та інтересів членів профспілки в сфері охорони праці, визначених законодавством, сприяння створенню для кожного працівника здорових і безпечних умов праці відповідно до встановлених нормативів.

1.2. Громадський інспектор обирається відкритим голосуванням на зборах профспілкової групи на строк повноважень профгрупорга.

1.3. Із складу виборного профспілкового органу підприємства, установи, організації (далі – підприємство) або виборного профспілкового органу структурного підрозділу підприємства обирається старший громадський інспектор відповідно підприємства або його структурного підрозділу.

1.4. Громадськими (старшими громадськими) інспекторами можуть бути досвідчені працівники і спеціалісти – члени профспілки, на яких за посадовими обов'язками не покладено відповідальності за створення здорових і безпечних умов праці в підрозділах, службах або в цілому на підприємстві, а також, які не належать до працівників служби охорони праці або інших служб, уповноважених роботодавцем на здійснення організаційно-розпорядчих та контрольних функцій у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.5. Громадський (старший громадський) інспектор одночасно є представником профспілки з питань охорони праці, який діє згідно з

вимогами статті 41 Закону України «Про охорону праці», статтей 21 і 38 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», інших нормативно-правових актів, Статуту профспілки.

1.6. Громадський (старший громадський) інспектор у своїй роботі керується трудовим законодавством, Законами України «Про охорону праці», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», іншими нормативно-правовими актами, Статутом профспілки та цим Положенням.

1.7. Громадський (старший громадський) інспектор виконує свою роботу під керівництвом відповідно профгрупорга, голови комісії з охорони праці виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) або безпосередньо голови цього органу. Він діє в контакт з керівниками й спеціалістами дільниць, цехів, служб підприємства.

1.8. Про виконання своїх обов'язків громадські (старші громадські) інспектори щокварталу звітують на профспілкових зборах відповідної дільниці, цеху, іншого структурного підрозділу або підприємства в цілому або на засіданні комісії з охорони праці відповідного виборного профспілкового органу, або на засіданні цього органу.

Виборний профспілковий орган підприємства з урахуванням рекомендацій відповідного центрального органу всеукраїнської профспілки визначає зміст і порядок ведення облікової та звітної документації про роботу громадських (старших громадських) інспекторів.

1.9. Протягом не більше трьох місяців після обрання громадські (старші громадські) інспектори проходять у встановленому порядку навчання з охорони праці та організації громадського контролю з цих питань, забезпечуються відповідними нормативно-правовими актами, методичними, інформаційними та довідковими матеріалами.

За необхідності виборний профспілковий орган підприємства забезпечує громадських (старших громадських) інспекторів відповідними документами (посвідченням представника профспілки з питань охорони праці, довідкою тощо), які засвідчують його право на здійснення громадського контролю у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

1.10. Витрати на навчання, придбання необхідних засобів і нормативних документів з охорони праці, матеріальне заохочення громадських інспекторів здійснюється роботодавцем на умовах, передбачених колективним договором. Роботодавець звільняє громадських (старших громадських) інспекторів від роботи для навчання і виконання громадських обов'язків на передбачений колективним договором строк зі збереженням за ними середнього заробітку.

2. Основні напрями та зміст роботи громадського інспектора

Громадський (старший громадський) інспектор:

2.1. Перевіряє стан умов і безпеки праці на робочих місцях, додержання працівниками правил, норм, інструкцій, інших нормативно-правових актів з охорони праці та вносить роботодавцю (його представникам) пропозиції щодо усунення виявлених порушень і недоліків з цих питань, повідомляє про результати перевірки осіб, зазначених у пункті 1.7 цього Положення;

2.2. негайно інформує бригадира, майстра або іншого керівника ділянки, цеху, підприємства, служби охорони праці, голову виборного профспілкового органу підприємства (структурного підрозділу) про кожний нещасний випадок, що стався з працівниками на виробництві, домагається вжиття заходів щодо подання допомоги потерпілим;

2.3. бере участь у розслідуванні нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, домагається об'єктивного визначення їх обставин, причин і профілактичних заходів, оперативної підготовки матеріалів розслідування, складання актів за встановленими формами (Н-5, Н-1, П-4), реєстрації випадків у встановленому порядку, своєчасного подання відповідних документів до Фонду соціального страхування від нещасних випадків, а також сприяє одержанню потерпілими усіх страхових виплат та видів соціальної допомоги, передбачених законодавством і колективним договором;

2.4. контролює:

- відповідність чинним нормативно-правовим актам з охорони праці технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування, інструментів, інших засобів праці, застосування працівниками безпечних прийомів і методів виконання робіт;

- наявність і повноту інструкцій з охорони праці, своєчасність і якість проведення інструктажів з безпеки праці на робочих місцях, забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, обов'язкове і правильне їх використання та своєчасне проведення хімічного чищення, прання, ремонту, дезінфекції, дезактивації тощо;

- виконання роботодавцем заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань, поліпшення умов та підвищення рівня безпеки праці;

- забезпечення працівників санітарно-побутовими приміщеннями і пристроями, мийними та знешкоджувальними засобами, лікувально-профілактичним харчуванням, молоком, газованою солоною водою відповідно до встановленого порядку.

2.5. У межах своєї компетенції реалізує інші повноваження, передбачені Типовим положенням про представників профспілок з питань охорони праці, затвердженим постановою президії ФПУ від 17.09.2003 № П-5-13.

3. Права громадського інспектора

3.1. Громадський (старший громадський) інспектор має право:

3.1.1. Безперешкодно і в будь-який час проводити перевірки з питань, що належать до його компетенції, брати участь у роботі відповідних комісій;

3.1.2. Вимагати від роботодавця (керівників підприємства, його структурних підрозділів) негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих ділянках тощо у разі загрози життю чи здоров'ю працівників;

3.1.3. Одержувати від роботодавця, посадових осіб і працівників необхідні документи й пояснення з питань охорони праці, вносити роботодавцю (відповідному керівникові) обов'язкові для розгляду подання з цих питань та одержувати від нього аргументовану відповідь;

3.1.4. Порушувати перед роботодавцем питання про притягнення до відповідальності посадових та інших осіб, які не додержуються вимог законодавства про охорону праці, а також про матеріальне й моральне заохочення працівників, які беруть активну участь і виявляють ініціативу у здійсненні заходів щодо підвищення рівня безпеки та поліпшення умов праці.

3.2. Виборний профспілковий орган підприємства (структурного підрозділу) може відкликати подання чи висновок громадського (старшого громадського) інспектора, якщо він суперечить законам, іншим нормативно-правовим актам з охорони праці, не відповідає вимогам захисту законних прав та інтересів працівників.

Особи, які створюють перешкоди в діяльності громадського (старшого громадського) інспектора, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно з законом.

За неналежне виконання своїх обов'язків згідно з цим Положенням громадський (старший громадський) інспектор може бути притягнутий до відповідальності згідно з Статутом профспілки, а також достроково усунутий від виконання цих громадських обов'язків за рішенням профспілкових зборів чи виборного профспілкового органу, які його обрали.

Затверджено наказом Міністерства охорони
здоров'я України від 27 грудня 2001 р. № 528

ГІГІЄНІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ПРАЦІ

ЗА ПОКАЗНИКАМИ ШКІДЛИВОСТІ ТА НЕБЕЗПЕЧНОСТІ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА, ВАЖКОСТІ ТА НАПРУЖЕНОСТІ ТРУДОВОГО ПРОЦЕСУ

(Продовження, початок у № 4, 2006).

4.5. Класифікація умов праці за показниками мікроклімату

4.5.1. Віднесення умов праці до того або іншого класу шкідливості та небезпечності за показниками мікроклімату здійснюється відповідно до таблиць 4.11.4.1–4.11.4.4 за показником, який отримав найвищий ступінь шкідливості з урахуванням категорії важкості праці за рівнем енергозатрат згідно з ГОСТ 12.1.005-88 та результатами досліджень важкості праці.

4.5.2. Для оцінки мікроклімату використовуються або результати вимірювань його складових згідно з ДСН 3.3.6.042-99, або інтегральний показник теплового навантаження середовища (ТНС-індекс, за наявності теплового опромінення не вище 1000 Вт/кв. м для виробничих приміщень незалежно від пори року та відкритих територій у теплу пору року).

ТНС-індекс – емпіричний інтегральний показник (виражений у °С), який відтворює поєднаний вплив температури, вологості, швидкості руху повітря, теплового випромінювання на теплообмін людини з навколишнім середовищем.

4.5.3. Нагрівальний мікроклімат – поєднання параметрів мікроклімату (температури повітря, вологості, швидкості руху, теплового випромінювання), за якого спостерігається порушення теплообміну людини з навколишнім середовищем, виражене накопиченням тепла в організмі вище верхньої межі оптимальної величини (>0,87 кДж/кг) та (або) збільшення частки втрати тепла випаровуванням поту (>30%) в загальній структурі теплового балансу, появою загальних або локальних дискомфортних тепловідчуттів (трохи тепло, тепло, спекотно).

4.5.4. У таблиці 4.11.4.1 наведені величини перевищення температури повітря в робочій зоні (°С), швидкості руху повітря (м/с), відносної вологості повітря (%), теплового опромінення (Вт/кв. м) залежно від площі тіла, яка опромінюється, за наявності нагрітих поверхонь обладнання, опалювальних та освітлювальних приладів, інсоляції (п. 1.2.5 ДСН 3.3.6.042-99) та наявності відкритих джерел (п. 1.2.6 ДСН 3.3.6.042-99) залежно від важкості праці для теплої пори року.

4.5.5. У таблиці 4.11.4.2 наведені величини ТНС-індекса для людини, одягненої в комплект літнього одягу з теплоізоляцією 0,5–0,8 кло (1 кло = 0,155°С* кв. м/Вт).

При опроміненні тіла людини вище 100,0 Вт/кв. м потрібно використовувати засоби індивідуального захисту (в т. ч. для обличчя та очей).

Наведені в таблиці 4.11.4.2 рівні інфрачервоного опромінення передбачають обов'язкову регламентацію тривалості безперервного опромінення та пауз і повинні оцінюватись у виробничих приміщеннях незалежно від пори року і на відкритих територіях в теплу пору року.

4.5.6. Оцінка мікрокліматичних умов при використанні спеціального захисного одягу (наприклад, ізолюючого) працюючими в нагрівальному середовищі та в екстремальних умовах (при виконанні ремонтних робіт) повинна здійснюватись за фізіологічними показниками теплового стану людини відповідно до ГОСТ 12.4.176-89 «Одежда

специальная для защиты теплового излучения, требования к защитным свойствам и метод определения теплового состояния человека» та МУ № 5168-90 «Оценка теплового состояния человека с целью обоснования гигиенических требований к микроклимату рабочих мест и мерам предупреждения охлаждения и перегревания».

4.5.7. При роботі на відкритій території у теплий період року необхідно орієнтуватись на параметри мікроклімату, що наведені в таблицях 4.11.4.1–4.11.4.2.

4.5.8. Охолоджувальний мікроклімат – поєднання параметрів мікроклімату, за якого відбувається зміна теплообміну організму, що призводить до появи загального або локального дефіциту тепла в організмі (>0,87 кДж/кг) в результаті зниження температури «ядра» та (або) «оболонки» тіла (температура «ядра» і «оболонки» тіла відповідно температура глибоких та поверхневих шарів тканин організму).

4.5.9. Клас умов праці при роботі у виробничих приміщеннях в холодний період (за відсутності теплового опромінення) визначається за таблицею 4.11.4.3 для працюючих, одягнених у комплект «звичайного одягу» з теплоізоляцією 1 кло.

4.5.10. За погодженням з територіальними органами санепіднагляду клас умов праці при роботі в приміщеннях з охолоджувальним мікрокліматом може бути зниженим (але не нижче класу 3.1) за умови забезпечення одягом з відповідною теплоізоляцією і при відповідному режимі праці та відпочинку.

4.5.11. Клас умов праці при роботі на відкритих територіях та в неопалюваних приміщеннях у холодний період року визначається за таблицею 4.11.4.4, де вказані як допустимі середні величини середньодобових температур за три зимові місяці (параметри А згідно з СНІП 2.04.05-91). Інформація з цього питання може бути одержана в територіальній метеослужбі. Рівні температур вказані для людини, одягненої в комплект одягу з відповідною теплоізоляцією, згідно з ГОСТ 12.4.084-80 та 12.4.088-80 з врахуванням виконання роботи середньої важкості і відповідної регламентації часу безперервного перебування в охолоджувальному середовищі (не більше 2 годин). Наведена температура відносно спокійного повітря – до 0,5 м/с, при вітрі вона повинна бути збільшена на 2,2°С на кожний 1 м/с підвищення його швидкості.

Одночасно з використанням спецодягу необхідно дотримуватись необхідної регламентації часу роботи в несприятливому середовищі, а також загального режиму праці, затвердженого відповідним підприємством і територіальним центром санепіднагляду.

При невідповідності показника теплозахисних властивостей одягу або рівня енергозатрат з величинами, вказаними в ГОСТах, оцінка умов праці може бути зроблена спеціалістами з гігієни праці.

4.5.12. Якщо протягом зміни виробничої діяльності працюючого проходить в різних умовах мікроклімату, слід окремо їх оцінити, а потім розрахувати середньозважений в часі клас та ступінь шкідливості.

Примітка. При нестандартних ситуаціях (нагрівальному та охолоджувальному мікрокліматах різної тривалості і фізичному навантаженні та ін.) оцінка умов праці може бути зроблена на підставі спеціальних фізіолого-гігієнічних досліджень теплового стану людини.

4.5.13. При роботі в умовах холодного мікроклімату (в неопалюваних приміщеннях, в спеціально охолоджуваних за технологічними вимогами, на відкритому просторі) умови праці потрібно оцінювати згідно з таблицею 4.11.4.4, але не нижче класу 3.1.

4.5.14. Для видів робіт, для яких регламентований оптимальний мікроклімат, клас шкідливості визначається відносно оптимальних параметрів.

4.6. Гігієнічні критерії оцінки умов праці при дії електромагнітних полів та випромінювань

4.6.1. Віднесення умов праці до того чи іншого класу шкідливості та небезпечності при дії неіонізуючих електромагнітних полів та випромінювань здійснюється відповідно до таблиці 4.11.5.1, а неіонізуючих випромінювань оптичного діапазону (лазерного та ультрафіолетового) – таблиці 4.11.5.2.

4.6.2. Умови праці при дії неіонізуючих електромагнітних полів та випромінювань відповідають 3 класу шкідливості при перевищенні на робочих місцях ГДР, що встановлені для відповідного часу дії з врахуванням значень енергетичних експозицій в тих діапазонах частот, де вони нормуються, і 4 класу – при перевищенні максимальних ГДР для короткочасної дії (час вказаний у додатку до таблиці 4.11.5.1).

4.6.3. При одночасній дії на працюючих неіонізуючих електромагнітних полів та випромінювань, що створюються декількома джерелами, які працюють в різних нормованих частотних діапазонах, клас умов праці на робочому місці встановлюється за фактором, що отримав найбільший ступінь шкідливості. При цьому, якщо виявлено перевищення ГДР у двох і більше нормованих частотних діапазонах, то ступінь шкідливості збільшується на одну одиницю.

4.7. Гігієнічні критерії оцінки та класифікація умов праці при дії іонізуючого випромінювання

При роботі з джерелами іонізуючих випромінювань здійснюють контроль і оцінку параметрів радіаційного фактора відповідно до Норм радіаційної безпеки України (НРБУ-97). При дотриманні контрольних рівнів умови праці на даному робочому місці оцінюються як допустимі. У разі їх перевищення оцінка шкідливості та небезпечності за радіаційним фактором (до виходу спеціального документа) здійснюється органами держсанепіднагляду.

4.8. Класифікація умов праці за показниками світлового середовища

4.8.1. Оцінка умов праці за фактором «Освітленість» здійснюється за показниками природного та штучного освітлення, що наведені в таблиці 4.11.6 згідно з «Оценка освещения рабочих мест. Методические указания». МУ 2.2.4.706-98 / МУ ОТ РМ 01-98.

4.8.2. При відсутності в приміщенні природного освітлення та засобів компенсації ультрафіолетової недостатності умови праці за показником «Природне освітлення» відносять до класу 3.2.

Наявність засобів щодо компенсації ультрафіолетової недостатності (встановлення профілактичного ультрафіолетового опромінення) за умови забезпечення ними нормативних вимог (СН 4557-88 «Санітарні норми ультрафіолетового опромінення виробничих приміщень») до рівнів опроміненості переводить умови праці за показником «Природне освітлення» до класу 3.1.

4.8.3. У випадках використання системи комбінованого освітлення, коли сумарна освітленість не нижче нормованого рівня, а рівень освітленості від системи загальної освітленості нижчий за нормований рівень (нижче 10% від сумарної освітленості), умови праці за показником «Штучне освітлення» відносять до класу 3.1.

4.8.4. Показники сліпучої та відбитої блискучості визначаються

при роботі з об'єктами розрізнення та робочими поверхнями, які мають направлене, направлене-розсіяне та змішане відбиття (робота з екраном дисплея, метали, пластмаси, скло, глянцева папір і т. п.). Контроль сліпучої блискучості проводиться суб'єктивно. При наявності сліпучої дії полисків відбиття, погіршення видимості об'єктів розрізнення та скарг працівників на зоровий дискомфорт умови праці за даним показником відносять до класу 3.1.

Роботи, що пов'язані з необхідністю фіксації зору на сліпучих об'єктах розрізнення (екрани дисплеїв) протягом 6 годин, відносять до класу 3.1, а протягом 8 годин – до класу 3.2.

4.8.5. Контроль показника «Нерівномірності розподілу освітлення» проводять для робочих місць, що обладнані відеотерміналами (ВДТ) загального та особистого застосування. Згідно з ДСанПіН 3.2.2007-98, який передбачає визначення контрасту освітленості між робочими поверхнями (стіл, документ, а також між робочою поверхнею і поверхнею стін, обладнання).

4.8.6. Після присвоєння класів за окремими показниками штучного освітлення (освітлення, показника осліпленості, відбитої сліпучої блискучості, нерівномірності розподілу освітленості) здійснюється заключна оцінка за фактором «Штучне освітлення» шляхом вибору показника, віднесеного до найвищого ступеня шкідливості.

4.8.7. Загальна оцінка умов праці за показниками світлового середовища здійснюється на підставі оцінок показників з природного та штучного освітлення шляхом вибору з них найвищого ступеня шкідливості.

4.9. Гігієнічні критерії оцінки умов праці залежно від важкості та напруженості трудового процесу

4.9.1. Оцінки важкості та напруженості трудового процесу наведені відповідно в таблицях 4.11.7 та 4.11.8.

4.9.2. Оцінка важкості праці здійснюється на підставі обліку всіх наведених в таблиці 4.11.7 показників. При цьому спочатку встановлюється клас кожного із вимірюваних показників, а кінцева оцінка важкості праці встановлюється за показником, який має найвищий ступінь важкості. При наявності двох і більше показників класу 3.1 і 3.2 умови праці за важкістю трудового процесу оцінюються на один ступінь вище (3.2 та 3.3 класу відповідно). За даним критерієм найвищий ступінь важкості – клас 3.3.

4.9.3. Оцінка напруженості праці здійснюється на підставі обліку всіх наявних значущих показників, які можуть перевищувати нормативні рівні згідно з таблицею 4.11.8. Спочатку встановлюється клас кожного з показників, що визначались. Кінцева оцінка напруженості праці встановлюється за показником, який має найвищий ступінь напруженості. У тих випадках, коли більше 6-ти показників мають оцінку 3.1 та 3.2, напруженість трудового процесу оцінюється на один ступінь вище, тобто класами 3.2–3.3.

4.10. Оцінка умов праці при аероіонізації

4.10.1. Виміри рівня іонізації повітря проводяться у виробничих приміщеннях, повітряне середовище яких підлягає спеціальному очищенню, що задається технологічним регламентом; а саме: в приміщеннях, де є джерела іонізації повітря (УФ-випромінювачі); на робочих місцях операторів ВДТ; на робочих місцях персоналу підстанцій і ПЛ постійного струму високої напруги. Оцінку фактора здійснюють відповідно до «Санитарно-гигиенических норм допустимых уровней ионизации воздуха производственных и общественных зданий» № 2152-80. При перевищенні максимально і/або недодержанні мінімально необхідної кількості іонів повітря і показника полярності умови праці за цим фактором відносять до класу 3.1 згідно з таблицею 4.11.9.

4.11. Таблиці гігієнічної класифікації умов праці: класи шкідливості та небезпечності за окремими факторами виробничого середовища та трудового процесу

Таблиця 4.11.1

Класи умов праці залежно від вмісту в повітрі робочої зони шкідливих речовин хімічного походження (перевищення ГДК, разів)

Шкідливі речовини	Клас умов праці					
	допустимий	шкідливий				небезпечний
		2	3.1	3.2	3.3	
Шкідливі речовини 1–2 класів небезпечності*, за винятком перерахованих нижче	≤ ГДК	1,1–3,0	3,1–6,0	6,1–10,0	10,1–20,0	> 20,0
Шкідливі речовини 3–4 класів небезпечності*, за винятком перерахованих нижче	≤ ГДК	1,1–3,0	3,1–10,0	> 10,0		
Речовини, здатні спричинити гостре отруєння (з гостро-спрямованим механізмом дії) або мають подразнювальні властивості**	≤ ГДК	1,1–2,0	2,1–4,0	4,1–6,0	6,1–10,0	> 10,0 х
Канцерогени***	≤ ГДК	1,1–3,0	3,1–6,0	16,1–10,0	> 10,0	
Алергени****	≤ ГДК		1,1–3,0	13,1–10,0	> 10,0	
Речовини переважно фіброгенної дії*****	≤ ГДК	1,1–2,0	2,1–5,0	15,1–10,0	10,0	
Протипухлинні лікарські засоби, гормони (естрогени)*****					+	
Наркотичні анальгетики			+			

* Чинними в Україні є значення гранично допустимих концентрацій (ГДК) шкідливих речовин у повітрі робочої зони, що містяться в переліку «Предельно допустимые концентрации (ПДК) вредных веществ в воздухе» № 4617-88, доповненнях № 1–7 до нього, а також ГДК та орієнтовні безпечні рівні впливу (ОБРВ), що затверджені Головним державним санітарним лікарем України після 1 січня 1997 року.

** Відповідно до чинних в Україні * значень ГДК та ОБРВ шкідливих речовин у повітрі робочої зони, довідкові додатки 1 та 2 до таблиці 4.11.1.

*** Відповідно до чинних в Україні * значень ГДК шкідливих речовин у повітрі робочої зони, особливою яких є канцерогенна дія (позначка «К»).

**** Відповідно до чинних в Україні * значень ГДК шкідливих речовин у повітрі робочої зони, особливою яких є алергенна дія (позначка «А»).

***** Відповідно до чинних в Україні * значень ГДК шкідливих речовин у повітрі робочої зони, особливою яких є фіброгенна дія (позначка «Ф»), довідковий додаток 3 до таблиці 4.11.1.

***** Речовини, під час виготовлення та використання яких повинен бути виключений контакт з органами дихання та шкірою працюючих при обов'язковому контролі повітря робочої зони методами, затвердженими в установленому порядку, і які мають чутливість 0,001 мг/куб. м та нижче (довідковий додаток 4 до таблиці 4.11.1).

+ – незалежно від концентрації шкідливої речовини в повітрі робочої зони умови праці мають бути віднесені до даного класу.

х – перевищення вказаного рівня для речовин з гостроспрямованим механізмом дії може призвести до гострого отруєння працюючих.

Довідковий додаток 1 до таблиці 4.11.1

Перелік речовин з гостроспрямованим механізмом дії, зазначення їх ГДК р. з., класи безпеки (чинний в Україні)

№	Назва речовини	ГДК, мг/м куб.	Переважний агрегатний стан в умовах виробництва	Клас безпеки	Особливості дії на організм*
1.	Азиридин + (етиленімін)	0,02	П	1	А
2.	Азоту (IV) оксид	2	П	3	П
3.	Азоту оксиди (у перерахунку на NO ₂)**	5	П	3	П
4.	Алілу ціанід +	0,3	П	2	
5.	Бензилу ціанід +	0,8	П	2	
6.	Бору фторид	1	П	2	
7.	Бром	0,5	П	2	П
8.	Водень миш'яковистий (арсин)	0,1	П	1	
9.	Водень фосфористий (фосфін)	0,1	П	1	
10.	Водень фтористий (у перерахунку на F –)	0,5/0,1	П	2	
11.	Водню бромід	2	П	2	
12.	Водню хлорид	5	П	2	
13.	Водню ціанід	0,3	П	1	
14.	Вуглецю (II) оксид***	20	П	4	
15.	Диметилсульфат +	0,1	П	1	
16.	Етиленхлоргідрин +	0,5	П	2	
17.	Кобальту гідрокарбоніл та продукти його розпаду (за Со) +	0,01	П	1	А
18.	Кремнію тетрафторид (за F)	0,5/0,1	П	2	П
19.	1-метилетилнітрит (ізопропілнітрит)	1	П	2	
20.	Метилізоціанат +	0,05	П	1	А, П
21.	Натрію нітрит (за NO ₂)	0,1	А	1	
22.	Нікелю карбоніл	0,0005	П	1	К, А
23.	Озон	0,1	П	1	П
24.	Перфторізобутилен	0,1	П	1	
25.	Сірководень	10	П	2	
26.	Тетраетилсвінець +	0,005	П	1	А
27.	Толуїлендіізоціанат +	0,05	П	1	А

№	Назва речовини	ГДК, мг/м куб.	Переважаючий агрегатний стан в умовах виробництва	Клас небезпеки	Особливості дії на організм*
28.	Фенілізоціанат +	0,5	П	2	П
29.	Формальдегід +	0,5	П	2	А, П
30.	Фосген	0,5	П	2	П
31.	Фосфору хлороксид +	0,05	П	1	
32.	Фторангідрид перфторпеларгонової кислоти (за Г)	0,5/0,1	П	2	
33.	Хлор	1	П	2	П
34.	Хлору (IV) оксид +	0,1	П	1	П
35.	Хлорфенілізоціанат + (п-ізомер)	0,5	П	12	А, Г
36.	Хлорфенілізоціанат + (м-ізомер)	0,5	П	2	А, Г

* Поряд з гостроспрямованим механізмом дії наведені додаткові особливості дії речовини: А – алерген, К – канцероген, П – подразнювальна.

** Азоту (V) оксид та азоту (II) оксид на повітрі перетворюються в азот (IV) оксид.

*** За тривалості роботи в атмосфері, що містить оксид вуглецю, не більше 1 години, ГДК оксиду вуглецю може бути підвищена до 50 мг/куб. м, за тривалості роботи не більше 30 хвилин – не більше 100 мг/куб. м; за тривалості роботи не більше 15 хвилин – не більше 200 мг/куб. м. Повторні роботи за умов підвищеного вмісту оксиду вуглецю у повітрі робочої зони можуть проводитись з перервою не менше ніж 2 години.

Примітка. Потрібний спеціальний захист шкіри та очей.

П – пари та (або) гази;

А – аерозоль.

Довідковий додаток 2 до таблиці 4.11.1

Перелік подразнювальних речовин* (затверджений постановою Головного державного санітарного лікаря України від 20.06.2000 р. № 110)

№	Назва речовини	ГДК, мг/м куб.	Переважаючий агрегатний стан в умовах виробництва	Клас небезпеки	Особливості дії на організм**
1.	Азиридин + (етиленімін)	0,02	п	1	А, Г
2.	Азотна кислота +	2	а	3	Г
3.	Азоту (IV) оксид	2	п	3	Г
4.	Азоту оксиди (у перерахунку на NO ₂)***	5	п	3	
5.	Акрилової кислоти хлорангідрид –	0,3	п	2	
6.	Аміак	20	п	4	
7.	Ацетальдегід +	5	п	3	
8.	Ацетангідрид +	3	п	3	
9.	Берилію розчинні солі: хлорид, фторид, сульфат (у перерахунку на Be)	0,001	а	1	К, А
10.	Бору трифторид	1	п	2	Г
11.	Бром +	0,5	п	2	Г
12.	Бромацетопропілацетат +	0,5	п	2	
13.	Бутановий ангідрид + (масляний ангідрид)	1	п		
14.	Бутаналь + (бутиральдегід)	5	п	3	
15.	Бут-2-еналь + (кротоновий альдегід)	0,5	п	2	
16.	Бутанова кислота (масляна кислота)	10	п	3	
17.	М-вінілпіролід-2-он +	1	п	2	
18.	Гексанова кислота (капронова кислота)	5	п	3	
19.	Германію тетрахлорид (у перерахунку на Ge)	1	а	2	
20.	Гідробромід	2	п	2	Г
21.	Гідросульфід + (сірковуглець)	10	п	2	Г
22.	Гідрофторид (у перерахунку на F)	10,5/0,1	п	2	Г
23.	Гідрохлорид	5	п	2	Г
24.	(E, 1R)-2,2-диметил-3-(2-метилпроп-1-еніл)-циклопропан-1-карбонової кислоти хлорангідрид + (хлорангідрид хризантемової кислоти)	2	п	3	
25.	О,О-Диметилсульфат +	0,1	п	1	Г
26.	Диметил(4-фторфеніл)хлорсилан (за HCl)	1	п	2	
27.	Дифосфор пентаоксид + (фосфорний ангідрид)	1	а	2	
28.	Дихлорметилбензол +	0,5	п	1	
29.	Дихлороцтова кислота	4	п + а	3	
30.	Етиладіпінату хлорангідрид	2	п + а	3	
31.	Ізовалеріановий альдегід +	10	п	3	
32.	Йод +	1	п	2	
33.	Карбобензоксихлорид +	0,5	п	2	
34.	Кремнію тетрафторид (за F)	0,5/0,1	п	2	Г
35.	Луги їдкі + (у перерахунку на NaOH)	0,5	а	2	
36.	2-метилбут-2-ил-гідропероксид + (гідроперекис третинного амілу)	5	п	3	
37.	1-метилетилнітрил (ізопропілнітрил)	1	п	2	Г

№	Назва речовини	ГДК, мг/м куб.	Переважаючий агрегатний стан в умовах виробництва	Клас небезпеки	Особливості дії на організм**
38.	Метилізоціанат +	0,05	п	1	А, Г
39.	2-метилпентанової кислоти хлорангідрид +	3	п	3	
40.	2-метилпроп-2-енова кислота (метакриловова кислота)	10	п	3	
41.	2-метилпроп-2-еноїлхлорид + (метакрилової кислоти хлорангідрид)	0,3	п	2	А
42.	2-метилпропаналь + (ізобутиральдегід)	5	п	3	
43.	4-метилфенілен-1,3-діізоціанат + (толуїлендіізоціанат)	0,05	п	1	А, Г
44.	Мурашина кислота +	1	п	2	
45.	Натрію хлорит +	1	а	3	
46.	Озон	0,1	п	1	Г
47.	4-оксо-5-хлорпентилацетат (хлорацетопрілацетат)	2	п	3	
48.	Оцтова кислота +	5	п	3	
49.	Пентан-1-ол + (спирт аміловий)	10	п	3	
50.	Проп-2-ен-1-аль + 1 (акролеїн)	0,2	п	2	
51.	Проп-2-енамін + (аліламін)	0,5	п	2	
52.	N-проп-2-енілпроп-2-ен-1-амін + (диаліламін)	1	п	2	
53.	2-пропенілацетат + (оцтової кислоти аліловий ефір)	2	п	3	
54.	Пропіональдегід +	5	п	3	
55.	Сірки діоксид +	10	п	3	
56.	Сірки триоксид +	1	а	2	
57.	Сірки хлорид +	0,3	п	0	
58.	Сірчана кислота +	1	а	2	
59.	Спирти ненасиченого ряду (аліловий, кротоніловий)	2	п	3	
60.	Титану тетрахлорид + (за НСІ)	1	п	2	
61.	2, 4, 6-триметил-1, 3, 5-триоксан (паральдегід)	5	п	3	
62.	3, 5, 5-триметилциклогекс-2-ен-1-он (ізофорон)	1	п	2	
63.	3, 5, 5-триметилциклогексанон (дигідроізофорон)	1	п	2	
64.	Трихлороцтової кислоти хлорангідрид +	0,1	п	1	
65.	Фенілацетонітрил + (бензилу ціанід)	0,8	п	2	Г
66.	о-(-)-2-фенілгліцинхлорид гідрохлорид +	0,5	п	2	
67.	Фенілізоціанат +	0,5	п	12	Г
68.	Формальдегід +	0,5	п	2	А, Г
69.	Фосген (карбонілхлорид)	0,5	п	2	Г
70.	Фосфорилхлорид + (фосфору хлороксид)	0,05	п	1	Г
71.	Фосфору (III) хлорид +	0,2	п	2	Х
72.	Фосфору (V) хлорид +	0,2	п	2	
73.	2, 5-фурандіон + (малеїновий ангідрид)	1	п + а	2	А
74.	Хлору діоксид +	0,1	п	1	Г
75.	Хлор +	1	п	2	Г
76.	2-хлоретанол + (етиленхлоргідрин)	0,5	п	2	Г
77.	1-хлоретилметилкетон (хлорбутанон)	10	п	3	
78.	Хлорметилбензол	0,5	п	1	
79.	Хлорметоксиметан + (за С1)	0,5	п	2	
80.	Хлороцтова кислота +	1	п + а	2	
81.	Хлороцтової кислоти хлорангідрид +	0,3	п	2	
82.	3-хлорпроп-1-ен + (алілхлорид)	0,3	п	2	
83.	Хлорфенілізоціанат + (n-ізомер)	0,5	п	2	А, Г
84.	Хлорфенілізоціанат + (m-ізомер)	0,5	п	2	А, Г

* До подразнювальних віднесені речовини, зона подразнювальної дії яких більше ніж 3.

** Поряд з подразнювальною наведені додаткові особливості дії речовини: А – алерген, К – канцероген, Г – гостроспрямований механізм дії.

*** Азоту (V) оксид та азоту (II) оксид на повітрі перетворюються в азот (IV) оксид.

Примітка. Потрібний спеціальний захист шкіри та очей.

П – пари та (або) газу;

А – аерозоль;

П + А – пари + аерозоль.

Довідковий додаток 3 до таблиці 4.11.1

Перелік гранично допустимих концентрацій аерозолів речовин, переважно фіброгенної дії (АПФД), у повітрі робочої зони (чинний в Україні)

№	Найменування речовини	Величина ГДК, мг/куб. м	Клас небезпеки	Особливості дії на організм*
1.	Алюмінат лантану титанат кальцію	6	3	
2.	Алюміній і його сплави (у перерахунку на алюміній)	2	3	
3.	Алюмінію магнід	6	4	

№	Назва речовини	Переважаючий агрегатний стан в умовах виробництва	Клас небезпеки	Особливості дії на організм**
4.	Алюмінію нітрид (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	2	3	
5.	Алюмінію нітрид	6	4	
6.	Алюмінію тригідрооксид	6	4	
7.	Алюмінію оксид у вигляді аерозолю дезінтеграції (глинозем, електрокорунд, монокорунд)	6	4	
8.	Алюмінію оксид у суміші зі сплавом нікелю до 15% (електрокорунд)	4	3	
9.	Алюмінію оксид із домішкою кремнію діоксиду (у вигляді аерозолю конденсації)	2	3	
10.	Алюмінію оксид із домішкою вільного кремнію діоксиду до 15% і заліза триоксиду до 10% (у вигляді аерозолю конденсації)	6	4	
11.	Амінопласти (прес-порошки)	6	4	A
12.	Амофос + (суміш моно- і діамонійфосфатів)	6	4	
13.	Аеросил, модифікований бутиловим спиртом (бутосил)	1	3	
14.	Аеросил, модифікований диметилдихлорсиланом	1	3	
15.	Барит	6	4	
16.	Боксити	6	4	
17.	Бору карбід (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	4	3	
18.	Бору карбід	6	4	
19.	Бору нітрид кубічний і гексагональний	6	4	
20.	Бору трисиліцид	6	4	
21.	Борвмісні суміші (Роксбор-КС, Роксбор-МВ, Роксбор-БЦ)	10	4	
22.	Вапняк	6	4	
23.	Вольфрам	6	4	
24.	Вольфрамокобальтові сплави з домішкою алмазу до 5%	4	3	
25.	Вольфраму карбід (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	4	3	
26.	Вольфраму карбід	6	4	
27.	Вольфраму силіцид	6	4	
28.	Вуглецю пил: а) кокси: кам'яновугільний, пековий, нафтовий, сланцевий б) антрацит з вмістом вільного діоксиду кремнію до 5% в) інше вкопне вугілля й вуглецевопородний пил з вмістом вільного діоксиду кремнію до 5% г) інше вкопне вугілля й вуглецевопородний пил з вмістом вільного діоксиду кремнію від 5% до 10% д) алмази природні і штучні е) алмаз металізований	6 6 10 4 8 4	4 4 4 3 4 3	
29.	Глиноземне волокно, штучне полкристилічне, у тому числі з вмістом до 0,5% оксиду хрому (III)	6	4	
30.	Датолітовий концентрат	4	3	
31.	Дистенсиліманіт	6	4	
32.	Доломіт	6	4	
33.	Дунітоперидотитові піски	6	4	
34.	Електрокорунд, електрокорунд хромистий	6	4	
35.	Залізний агломерат	4	3	
36.	Залізо	10	4	
37.	Заліза (III) оксид (у перерахунку на залізо)	6	4	
38.	Залізо-ітрієві гранати, що містять гадоліній та (або) галій	10	4	
39.	Залізорудні котуни	4	3	
40.	Зола горючих сланців	4	3	
41.	Капрон	5	3	
42.	Кальцію силікат синтетичний (воластоніт)	4	3	
43.	Кераміка	2	3	
44.	Кислота кремнієва (колоїдний розчин за сухим залишком)	1	3	
45.	Кислота кремнієва (колоїдний розчин за сухим залишком) у суміші: а) з плавленим кварцом (кварцовим склом) б) з цирконом	1 2	3 3	
46.	Корунд білий	6	4	
47.	Кремніє-мідний сплав	4	3	
48.	Кремнію діоксид аморфний (аеросил-175)	1**	3	
49.	Кремнію діоксид аморфний у вигляді аерозолю конденсації при вмісті більш 60%	1**	3	
50.	Кремнію діоксид аморфний у вигляді аерозолю конденсації при вмісті від 10% до 60%	1**	3	
51.	Кремнію діоксид аморфний і склоподібний у вигляді аерозолю дезінтеграції (діатоміт, кварцове скло, плавлений кварц, трепел)	1**	3	
52.	Кремнію діоксид аморфний у суміші з оксидами марганцю у вигляді аерозолю конденсації із вмістом кожного з них не більше 10%	1**	3	
53.	Кремнію діоксид кристалічний (кварц, кристобаліт, тридиміт) за вмісту у пилу більше 70% (кварцит, динас тощо)	1**	3	
54.	Кремнію діоксид кристалічний при вмісті у пилу від 10% до 70% (граніт, шамот, слюда-сирець, вуглецевий пил тощо)	2**	3	
55.	Кремнію діоксид кристалічний при вмісті у пилу від 2 до 10% (пальні кукерситні сланці, мідно-сульфідні руди тощо)	4**	3	
56.	Кремнію карбід (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	4	3	
57.	Кремнію карбід (карборунд)	6	4	
58.	Кремнію нітрид (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	2	3	

№	Назва речовини	Переважаючий агрегатний стан в умовах виробництва	Клас небезпеки	Особливості дії на організм**
59.	Кремнію нітрид	6	4	
60.	Кремнію тетраборид	6	4	
61.	Лавсан	5	3	
62.	Люмінофор Л-3500-II, ЛФ-630-1, ЛФ-6500-1, ЛЦ-6200-1	5	4	
63.	Люмінофор ЛР-1 (о-борат магнію, активований титаном і оловом)	6	4	
64.	Люмінофор ЛФ-490-1	4	3	
65.	Люмінофор ФЛД-605	6	4	
66.	Люмінофори ЕЛС-580-В, ЕЛС-510-В, ЕЛС-455-В	5	3	
67.	Магnezит	10	4	
68.	Магній додекаборид	6	4	
69.	Магнію поліборид	6	4	
70.	Міді магнід	6	4	
71.	Димолібдену карбід (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	2	3	
72.	Молібдену силіцид	4	3	
73.	Нефелін, сієніт нефеліновий	6	4	
74.	Ніобій	10	4	
75.	Ніобію (V) оксид	10	4	
76.	Ніобію нітрид	10	4	
77.	Нітроаммофоска	4	3	
78.	Нітрон	5	3	
79.	Пил доменного шлаку	6	4	
80.	Пил рослинного і тваринного походження:			
	а) із домішкою діоксиду кремнію від 2 до 10%	4	4	A
	б) зерновий	4	3	A
	в) лубковий, бавовняний, льняний, вовняний пуховий тощо (з домішкою діоксиду кремнію більше 10%)	2	4	A
	г) борошняний, деревний тощо (з домішкою діоксиду кремнію менше 2%)	6	4	A
81.	Силікатвмісний пил, силікати, алюмосилікати:			
	а) азбести природні (хризотил, антофіліт, актиноліт, тремоліт, магнезіарфведсоніт) і синтетичні азбести, а також змішаний азбестопородний пил при вмісті в ньому азбесту більше 20%	2/0,5	3	K
	б) азбестопородний пил при вмісті в ньому азбесту від 10 до 20%	2/1	3	K
	в) азбестопородний пил при вмісті в ньому азбесту менше 10%	4/2	3	K
	г) азбестоцемент	6/4	4	K
	д) азбестобакеліт, азбестогума	10/4	3	
	е) слюда (флогопіт, мусковіт), тальк, талькопородний пил (природні суміші тальку з тремолітом, актинолітом, антофілітом тощо), що містять до 10% вільного діоксиду кремнію	4	3	
	є) штучні мінеральні волокна силікатні склоподібної структури (скловолокно, скловата, вата мінеральна і жужільна, мулітокремнеземисті волокна, що не містять або містять до 5% Cr +3)	2	3	
	ж) цемент, олівін, апатит, глина, шамот каоліновий	6	4	
	з) силікати склоподібні вулканічного походження (туфи, пемза, перліт)	4	3	
	і) цеоліти (природні і штучні)	2	3	
82.	Ситал марки СТ-30 у суміші з алмазом до 5%	2	3	
83.	Сірка елементарна	6	4	
84.	Смолодоломіт	2	3	
85.	Спек бокситу й нефеліну	4	3	
86.	Спек бокситів низькокременистих	2	3	
87.	Стиромаль –	6	4	
88.	Тантал і його оксиди	10	4	
89.	Терлон	10	4	
90.	Титан	10	4	
91.	Титану (IV) оксид	10	4	
92.	Титану нітрид (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	2	3	
93.	Титану нітрид, силіцид	4	3	
94.	Фенопласти	6	3	A
95.	Ферохром металічний (сплав хрому 65% із залізом)	2	3	
96.	Фторопласт-4	10	4	
97.	Цеоліти (природні й штучні)	2	3	
98.	Циркон	6	4	
99.	Цирконію (IV) оксид	6	4	
100.	Цирконію карбід	6	4	
101.	Цирконію нітрид	4	3	
102.	Хрому карбонітрид (аерозоль конденсації тугоплавких сполук)	2	3	
103.	Чавун у суміші з електрокорундом до 20%	6	4	
104.	Шамотнографітові вогнетриви	2	3	

* Поряд з фіброгенною дією наведені додаткові особливості дії речовини:

A – алерген;

K – канцероген.

** ГДК зазначена для загальної маси аерозолю.

Довідковий додаток 4 до таблиці 4.11.1

Перелік речовин, для яких має бути виключено інгаляційне надходження та попадання на шкіру
А. Протипухлинні лікарські засоби, гормони-естрогени

№ з/п	Найменування речовин	ГДК, мг/куб. м	Агрегатний стан	Клас безпеки
1	2	3	4	5
1.	N-[3-[4-амінобутил) аміно]пропіл блеомицинамід у гідрохлорид	—	а	1
2.	1-2-аміно-3[3, 5-дигіод-4(3, 5-дигіод-4-гідроксиоксифеноксид)-феніл] пропіонової кислоти натрієва сіль	—	а	1
3.	5-[4, 6-біс(1-азиридиніл)-1, 3, 5-тіазин-2-іл]аміно-2, 2-диметил-1, 3-диоксан-5-метанол (диоксадет)	—	а	1
4.	Гідроксирубоміцин (доксорубіцин)	—	а	1
5.	3-гідрокси-естра-1, 3, 5(10)триєн-17-он (естрон)	—	а	1
6.	Диетиленимід 2-метилтіозолідо-3-фосфорної кислоти (іміфос)	—	а	1
7.	17α-етинілестра-1, 3, 5(10)-триєн-діол-3, 17(етиніл-естрадіол)	—	а	1
8.	2, 2, 6-тридеокси-3-аміно-α-ліксозо-4-метокси-6, 7, 9,-тетраокси-9-ацето-7, 8, 9, 10-тетрагідротетрацентихінон (рубоміцин)	—	а	1
9.	5-фторурацил	—	а	1
10.	2-хлор-М-(2-хлоретил)-М-метилетанаміну гідрохлорид (ембіхін)	—	а	1

Б. Наркотичні анальгетики

№ з/п	Найменування речовин	ГДК, мг/куб. м	Агрегатний стан	Клас безпеки
1	2	3	4	5
1.	6, 7-диметокси-3-(5, 6, 7, 8-тетрагідро-4-метокси-6-метил-1, 3-диоксолу-[4, 5-дїзохінолін-5-іл]-1-(3Н)-ізобензо-фуранон-[8-(К-5) (наркотин)]	—	а	1
2.	1-(2-етоксиетил)-4-пропіонілокси-4-фенілпєридин гідрохлорид (просидол)	—	а	1
3.	Метилморфолін (кодеїн)	—	а	1
4.	Морфолін гідрохлорид	—	а	1
5.	Тебаїн	—	а	1
6.	1, 2, 6-триметил-4-феніл-4-пєридинол пропіонату (2, 4, 6) гідрохлорид (промедол)	—	а	1
7.	М-феніл-М-[1-(2-фенїлетил)-4-пєридинїл]-пропан-амїн (фентанїл)	—	а	1

Класи умов праці залежно від вмісту в повітрі робочої зони шкідливих речовин біологічного походження (перевищення ГДК, разів)

Шкідливі речовини	Клас умов праці					
	допустимий	шкідливий			небезпечний	
	2	3.1	3.2	3.3	3.4	4
Мікроорганізми-продуценти, препарати, що містять живі клітини та спори мікроорганізмів*	≤ ГДК	1,1–3,0	3,1–10,0	>10		
Патогенні мікроорганізми**	особливо небезпечні інфекції					+
	збудники інших інфекційних захворювань			+		

* Чинними в Україні є значення гранично допустимих концентрацій (ГДК) шкідливих речовин у повітрі робочої зони, що містяться в переліку «Предельно допустимые концентрации (ПДК) вредных веществ в воздухе рабочей зоны № 4617-88», доповнення № 1–7 до нього, а також ГДК та орієнтовні безпечні рівні впливу (ОБРВ), затверджені Головним державним санітарним лікарем України після 1 січня 1997 року.

** Робота в спеціалізованих медичних, ветеринарних установах та підрозділах, спеціалізованих господарствах для хворих тварин. Види робіт, під час яких можливий контакт з патогенними мікроорганізмами на підприємствах шкіряної та м'ясної промисловості, під час здійснення ремонту та обслуговуванні каналізаційних систем, відносяться до класу 3.2.

+ – незалежно від концентрації шкідливої речовини в повітрі робочої зони умови праці відносяться до даного класу.

Таблиця 4.11.3

Класи умов праці залежно від рівня шуму, вібрації, інфразвуку та ультразвуку на робочому місці

Назва фактора, показник, одиниці виміру	Клас умов праці					
	допустимий	шкідливий				небезпечний
		2	3.1	3.2	3.3	
ШУМ: рівень звуку, дБА; еквівалентний рівень звуку, дБАекв	≤ ГДР*	до 85	86–95	96–105	106–115	> 115
Рівень звукового тиску у будь-якій октавній смузі, дБ						> 135**
ВІБРАЦІЯ ЛОКАЛЬНА, еквівалентний коректований рівень віброшвидкості, дБекв	≤ ГДР***	до 115	116–118	119–121	122–124	> 124
ВІБРАЦІЯ ЗАГАЛЬНА, еквівалентний коректований рівень віброшвидкості, дБекв: вісь – Z3 вісь – X3, Y3	≤ ГДР***	до 113	114–119	120–125	126–131	> 131
	≤ ГДР***	до 122	123–128	129–134	135–140	> 140
ВІБРАЦІЯ ІМПУЛЬСНА	≤ ГДР****	Перевищення ГДР, разів				
сумарна кількість імпульсів для пікового значення віброприскорення; пікове значення віброприскорення, дБ		до 1,3	1,4–2,0	2,1–3,2	3,3–15,0	> 5
ІНФРАЗВУК: загальний рівень звукового тиску, дБ Лін; еквівалентний загальний рівень звукового тиску, дБ Лін екв	≤ ГДР*	Перевищення ГДР, дБ				
УЛЬТРАЗВУК ПОВІТРЯНИЙ: рівні звукового тиску в октавних (1/3 октавних) смугах частот, дБ	≤ ГДР*	Перевищення ГДР, дБ				
УЛЬТРАЗВУК КОНТАКТНИЙ: пікові рівні віброшвидкості в октавних смугах частот, дБ	≤ ГДР*	до 5	6–10	11–15	16–20	> 20

* Відповідно до ДСН № 3.3.6.037-99.

** Відповідно до ГОСТ 12.1.003-83*.

*** Відповідно до ДСН № 3.3.6.039-99.

**** Відповідно до ДСН № 3.3.6.039-99 (таблиця 4) визначається перевищення кількості вимірних імпульсів за робочу зміну/годину відносно допустимої кількості імпульсів (ГДР) для даного виміряного пікового значення віброприскорення в діапазоні 120–160 дБ. Визначення вібраційного навантаження від імпульсної вібрації при послідовній роботі кількома інструментами наведено в додатку 11 ДСН № 3.3.6.039-99.

Таблиця 4.11.4.1

Класи умов праці за окремими показниками мікроклімату для виробничих приміщень та відкритих територій у теплу пору року

Показники мікроклімату			Класи умов праці							
			оптимальний	допустимий	шкідливий – 3* перевищення шкідливого рівня, °С				небезпечний (екстремальний)	
					1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	4 ступінь		
1	2	1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	4 ступінь	4				
Температура повітря, °С	категорія робіт	загальні енерговитрати Вт/кв. м	згідно з ДСН 3.3.6.042-99	згідно з ДСН 3.3.6.042-99						
			1а	до 139		більше на 0,1–3,0	більше на 3,1–6,0	більше на 6,1–9,0	більше на 9,1–12,0	–
			1б	140–174		– « –	– « –	– « –	– « –	–
			2а	175–232		– « –	– « –	– « –	– « –	–
			2б	233–290		– « –	– « –	– « –	– « –	–
			3	більше 290		– « –	– « –	– « –	– « –	–
Швидкість руху повітря, м/с			згідно з ДСН 3.3.6.042-99	згідно з ДСН 3.3.6.042-99	до 3 разів	більше 3 разів			–	
Відносна вологість повітря, %			згідно з ДСН (п. 1.2.5, п. 1.2.6)	до 25	до 25	більше 25			–	
Теплове випромінювання, Вт/кв. м					до 140 141–1500	1501–2000	2001–2500	2501–3500	> 3500	

* Вище максимально допустимих значень за категорією робіт.

Таблиця 4.11.4.2

Класи умов праці за показниками ТСН-індексу* для виробничих приміщень, незалежно від періоду року, та відкритих територій у теплу пору року

Категорія робіт	Загальні енерговитрати Вт/кв. м	Класи умов праці						
		оптимальний	допустимий	шкідливий – 3*				небезпечний (екстремальний)
		1	2	1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	4 ступінь	4
1а	до 139	21,0–23,4	23,5–26,4	25,5–26,6	26,7–27,4	27,5–28,6	28,7–31,0	більше 31,0
1б	140–174	20,2–22,8	22,9–25,8	25,9–26,1	26,2–26,9	27,0–27,9	28,0–30,3	більше 30,3
2а	175–232	19,2–21,9	22,0–25,1	25,2–25,5	25,6–26,3	26,3–27,3	27,4–29,9	більше 29,9
2б	233–290	18,2–20,9	21,0–23,9	24,0–24,2	24,3–25,0	25,1–26,4	26,5–29,1	більше 29,1
3	більше 290	17,0–18,9	19,0–21,8	21,9–22,2	22,3–23,4	23,5–25,7	25,8–27,9	більше 27,9

* ТСН-індекс – теплове навантаження середовища.

** У діапазоні інтенсивності теплового випромінювання від 141 до 1000 Вт/м оцінка мікроклімату – за ТСН-індексом. При інтенсивності його вище 1000 Вт/кв. м – згідно з таблицями 4.11.4.1 та 4.11.4.3.

Таблиця 4.11.4.3

Класи умов праці за окремими показниками мікроклімату для виробничих приміщень в холодну пору року

Показники мікроклімату			Класи умов праці						
			оптимальний	допустимий	шкідливий – 3* перевищення шкідливого рівня, °С				небезпечний (екстремальний)
			1	2	1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	4 ступінь	4
Температура повітря, °С	категорія робіт	загальні енерговитрати Вт/кв. м	згідно з ДСН 3.3.6.042-99	згідно з ДСН 3.3.6.042-99					
	1а	до 139			до ±2,0	±2,1–4,0	±4,1–6,0	±6,1–8,0	–
	1б	140–174			– « –	– « –	– « –	– « –	–
	2а	175–232			– « –	– « –	– « –	– « –	–
	2б	233–290			– « –	– « –	– « –	– « –	–
3	більше 290			– « –	– « –	– « –	– « –	–	
Швидкість руху повітря, м/с			згідно з ДСН 3.3.6.045-99	згідно з ДСН 3.3.6.042-99 (п. 1.2.5, п. 1.2.6)	перевищення до 3 разів	перевищення до 3 разів	–	–	–
Відносна вологість повітря, %					перевищення до 15	перевищення більше 15	–	–	–
Теплове випромінювання, Вт/кв. м					до 140 141 –1500	1501–2000	2001–2500	2501–3500	>3500

* ДСН 3.3.6.042-99 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень» або галузеві стандарти.

Примітка. При збільшенні швидкості руху повітря на 0,1 м/с від оптимальної за ДСН температура повітря повинна бути збільшена на 0,2°С (при температурі повітря нижче допустимої).

Таблиця 4.11.4.4

Класи умов праці за показниками мікроклімату для відкритих територій в холодну пору року (зима) та в холодних приміщеннях*

Категорія робіт	Класи умов праці					
	допустимий	шкідливий – 3*				небезпечний (екстремальний)
	2	1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	4 ступінь	4
Температура повітря, °С***						
Кліматичні зони:						
2	-10,0	-10,1 – -14,9	-15,0 – -20,0	-20,1 – -25,0	-25,1 – -30,0	більше -30
3	-7,0	-7,1 – -12,0	-12,1 – -17,0	-17,1 – -22,0	-22,1 – -27,0	більше -27

* При застосуванні одягу з відповідною теплоізоляцією (J, °С, кв. м/Вт); 0,61 (2); 0,51 (3).

** Наведені значення температури повітря стосовно різних класів не виключають регламентації часу перебування в несприятливому мікрокліматі (сумарне за робочий час та безперервне).

*** Вказано температуру відносно спокійного повітря: при вітрі вона повинна бути підвищена на 2,2°С на кожний 1 м/с.

Таблиця 4.11.5

Класи умов праці при дії неіонізуючих електромагнітних випромінювань (перевищення ГДР, разів)

Фактор виробничого середовища	Клас умов праці					
	допустимий	шкідливий – 3				небезпечний (екстремальний) 4
		2	1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	
Постійне магнітне поле* 3	≤ ГДР	≤ 5	≤ 10	≤ 50	≤ 100	> 40
Електростатичне поле* 2	≤ ГДР* 1	≤ 3	≤ 5	≤ 10	> 10	
Електричні поля промислової частоти (50 Гц)* 4	≤ ГДР* 1	≤ 3	≤ 5	≤ 10	> 10	
Магнітні поля промислової частоти (50 Гц)* 5	≤ ГДР	≤ 5	≤ 10	≤ 50	> 50	
Електромагнітні випромінювання радіо-частотного діапазону* 6:						
0,01–0,03 МГц	≤ ГДР	≤ 3	≤ 5	≤ 10	> 10	
0,03–3,0 МГц	≤ ГДР	≤ 3	≤ 5	≤ 10	> 10	
3,0–30,0 МГц	≤ ГДР	≤ 3	≤ 5	≤ 10	> 10	
30,0–300,0 МГц	≤ ГДР	≤ 3	≤ 5	≤ 10	> 10	
300,0 МГц – 300,0 ГГц	≤ ГДР	≤ 3	≤ 5	≤ 10	> 10	

* 1 Значення ГДР, з якими порівнюються вимірювані на робочих місцях величини ЕМП, визначаються залежно від тривалості дії фактора протягом робочого дня.

* 2 Згідно з ГОСТ 12.1.045-84 ССБТ «Электростатические поля. Допустимые уровни на рабочих местах и требования к проведению контроля».

* 3 Згідно з «Предельно допустимыми уровнями воздействия постоянных магнитных полей при работе с магнитными устройствами и материалами» (№ 1742-77).

* 4 Згідно з «Санитарными нормами и правилами выполнения работ в условиях воздействия электрических полей промышленной частоты (50 Гц)» (№ 5802-91) – ДНАОП 0.03-3.21-91.

* 5 Згідно з «Предельно допустимыми уровнями магнитных полей частотой 50 Гц» (№ 3206-85) – ДНАОП 0.03-3.13-85, ОБУВ ПемП 50 Гц № 5060-89.

* 6 Згідно з ГОСТ 12.1.006-84 ССБТ «Электромагнитные поля радиочастот. Допустимые уровни на рабочих местах и требования к проведению контроля», изменение № 1 ГОСТ 12.1.006-84, «ПДУ воздействия электромагнитных полей диапазона 10–60 кГц» (№ 5803-91).

Таблиця 4.11.5.1

Класи умов праці при дії неіонізуючих електромагнітних випромінювань оптичного діапазону (лазерне та ультрафіолетове)

Фактор виробничого середовища	Клас умов праці					
	допустимий	шкідливий – 3				небезпечний (екстремальний) 4
		2	1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь	
Лазерне випромінювання*	≤ ГДР 1,2	≤ ГДР 1,2	<10 ГДР 1,2	<10 ^ 2 ГДР 1,2	<10 ^ 3 ГДР 1,2	>10 ^ 3 ГДР 1,2
Ультрафіолетове випромінювання	за наявності виробничих джерел УФ-А, УФ-В, УФ-С, Вт/кв. м	ДІО**	> ДІО**			
	за наявності джерел УФО профілактичного призначення УФ-А, мВт/кв. м***	9–45	<9			

* Відповідно до СанПіН 5804-91 «Санитарные нормы и правила устройства и эксплуатации лазеров»: ГДР 1 – для хронічної дії; ГДР 2 – для однократної дії (ДНАОП 0.03-3.09-91).

** Відповідно до «Санитарных норм ультрафиолетового излучения в производственных помещениях» (№ 4557-88, ДНАОП 0.03-3.17-88). При перевищенні допустимої інтенсивності опромінення (ДІО) робота дозволяється за умови використання засобів колективного або індивідуального захисту.

*** Відповідно до методичних вказівок «Профилактическое ультрафиолетовое облучение людей с применением искусственных источников ультрафиолетового излучения» (№ 5046-89) оцінюється профілактичне опромінення, його достатність.

Таблиця 4.11.6

Класи умов праці залежно від параметрів світлового середовища виробничих приміщень

Фактор, показник	Клас умов праці				
	допустимий	шкідливий – 3			
		2	1 ступінь	2 ступінь	3 ступінь
Природне освітлення					
Коефіцієнт природного освітлення (КПО, %)	≥ 0,6*	0,1–0,6	< 0,1**		
Штучне освітлення					
Освітленість робочої поверхні (Елк) для розрядів зорових робіт	I – IV VII V – VI VIII	Ен***	0,5 Ен – <Ен	< 0,5 Ен	
Показник освітленості (Р відн. од)		Рн***	> Рн		
Пряма блискучість, час безперервної роботи		≤ 4 годин	> 6 годин	> 8 годин	
Відбита блискучість		відсутність	наявність		
Яскравість, L, кд/кв. м		Ln***	> Ln		
Нерівномірність розподілу освітленості (Елк)		Енер.н.***	> Енер.н.		

* Згідно з СНіП II-4-79 (зі змінами) «Строительные нормы и правила «Естественное и искусственное освещение».

** При наявності засобів для компенсації ультрафіолетової недостатності – клас 3.1.

*** Нормативні значення: освітленості – Ен, нерівномірності розподілу освітленості – Енер.н., коефіцієнта пульсації освітленості – Кпн, показника осліпленості – Рн, яскравості – Ln згідно зі СНіП II-4-79.

Класи умов праці за показниками важкості трудового процесу

№ з/п	Показники важкості трудового процесу	Клас умов праці			
		Оптимальний (легке фізичне навантаження)	Допустимий (середнє фізичне навантаження)	Шкідливий (важка праця)	
				1 ступінь	2 ступінь
1	2	3	4	5	6
1.	Фізичне динамічне навантаження, виражене в одиницях механічної роботи за зміну, кг м				
1.1	При регіональному навантаженні (з переважною участю м'язів рук та плечового поясу) при переміщенні вантажу на відстань до 1 м:				
	— для чоловіків	до 2500	до 5000	до 7000	більше 7000
	— для жінок	до 1500	до 3000	до 4000	більше 4000
1.2	При загальному навантаженні (за участю м'язів рук, корпусу, ніг):				
1.2.1	При переміщенні вантажу на відстань від 1 до 5 м:				
	— для чоловіків	до 12500	до 25000	до 35000	більше 35000
	— для жінок	до 7500	до 15000	до 25000	більше 25000
1.2.2	При переміщенні вантажу на відстань більше 5 м:				
	— для чоловіків	до 24000	до 46000	до 70000	більше 70000
	— для жінок	до 14000	до 28000	до 40000	більше 40000
2.	Маса вантажу, що підіймається та переміщується вручну, кг				
2.1	Підіймання та переміщення (разове) вантажів, чергуючи з іншою роботою (до 2 разів на годину):				
	— для чоловіків	до 15	до 30	до 35	більше 35
	— для жінок	до 5	до 10	до 12	більше 12
2.2	Підіймання та переміщення (разове) вантажів постійно протягом робочої зміни:				
	— для чоловіків	до 5	до 15	до 30	більше 30
	— для жінок	до 3	до 7	до 10	більше 10
2.3	Сумарна маса вантажів, що переміщуються протягом кожної години зміни:				
2.3.1	з робочої поверхні:				
	— для чоловіків	до 250	до 870	до 1500	більше 1500
	— для жінок	до 100	до 350	до 700	більше 700
2.3.2	з підлоги:				
	— для чоловіків	до 100	до 435	до 600	більше 600
	— для жінок	до 50	до 175	до 350	більше 350
3.	Стереотипні робочі рухи (кількість за зміну)				
3.1	При локальному навантаженні (за участю м'язів кистей та пальців рук)	до 20000	до 40000	до 60000	більше 60000
3.2	При регіональному навантаженні (при роботі з переважною участю м'язів рук та плечового поясу)	до 10000	до 20000	до 30000	більше 30000
4.	Статичне навантаження. Величина статичного навантаження за зміну при утриманні вантажу, докладанні зусиль, кг • с				
4.1	Одною рукою:				
	— для чоловіків	до 18000	до 36000	до 70000	більше 70000
	— для жінок	до 11000	до 22000	до 42000	більше 42000
4.2	Двома руками:				
	— для чоловіків	до 36000	до 70000	до 140000	більше 140000
	— для жінок	до 22000	до 42000	до 84000	більше 84000
4.3	За участю м'язів корпусу та ніг:				
	— для чоловіків	до 43000	до 100000	до 200000	більше 200000
	— для жінок	до 26000	до 60000	до 120000	більше 120000
5.	Робоча поза	Вільна зручна поза, можливість зміни пози (сидячи, стоячи) за бажанням працівника. Знаходження в позі стоячи до 40% часу зміни	Періодичне перебування в незручній позі (робота з поворотом тулуба, незручним розташуванням кінцівок) та/або фіксованій позі (неможливість зміни взаєморозташування різних частин тіла відносно одна одної) до 25% часу зміни. Знаходження в позі стоячи до 60% часу зміни	Періодичне перебування в незручній та/або фіксованій позі до 50% часу зміни; перебування у вимушеній позі (наприклад, на колінах і т. ін.) від 10% до 25% часу зміни; знаходження в позі стоячи від 60% до 80% часу зміни	Перебування в незручній та/або фіксованій позі більше 50% часу зміни; перебування у вимушеній позі (на колінах навпоки і т. ін.) більше 25% часу зміни. Знаходження в позі стоячи більше 80% часу зміни
6.	Нахили корпусу (вимушені, більше 30), кількість за зміну	до 50	51–100	101–300	більше 300
7.	Переміщення у просторі (переходи, обумовлені технологічним процесом протягом зміни), км				
7.1	По горизонталі	до 4	до 8	до 12	більше 12
7.2	По вертикалі	до 2	до 4	до 8	більше 8

(Продовж. див. у наступ. номері)

CIOP PIV

Центральний Інститут Охорони Праці – Державний Дослідний Інститут
Черниковска 16, 00-701 Варшава, Польща

Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy
Czerniakowska 16, 00-701 Warszawa, Polska

www.ciop.pl

Центральний Інститут Охорони Праці – Державний Дослідний Інститут – це науковий заклад, що був створений 55 років тому, має багаті традиції та успішно вирішує основне завдання – сприяння формуванню безпечного, гігієнічного й ергономічного середовища праці і життя людини. Забезпечує працедавців сучасними технічними засобами і організаційними заходами, які допомагають вирішувати проблеми та формувати культуру безпеки.

ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ВИРОБІВ

Центральний Інститут Охорони Праці – Державний Дослідний Інститут – це нотифікований орган (номер 1437) в галузі директив ЄС здійснює оцінку відповідності:

- засобів індивідуального захисту (89/686/ EEC);
- машин і елементів безпеки (98/37/EC);
- обладнання і машин, які працюють за межами приміщень в частині створення ними шуму в навколишньому середовищі (2000/14/EC).

Центр Сертифікації Виробів і Систем Управління Інституту, крім того, пропонує проведення сертифікації, що включає оцінку відповідності систем:

- управління безпекою і гігієною праці (PN-EN 18001:2004);
- управління якістю (PN-EN ISO 9001:2001);
- управління середовищем (PN-EN ISO 14001:1998);
- управління безпекою виробництва продуктів харчування (DS 3027 E:2002);
- інтегрованих систем управління.

Центральний Інститут Охорони Праці – Державний Дослідний Інститут пропонує проведення лабораторних випробувань і сертифікації виробів:

- усіх видів засобів індивідуального захисту;
- машин і устаткування (в тому числі для обробки деревини, переносних ланцюгових пил, ультразвукових приладів);
- засобів колективного захисту (в тому числі обладнання, що управляється дистанційно, дворучного управління і фільтрів повітря);
- драбини загального користування;
- ізоляційного і захисного обладнання для високої напруги.

Випробування наведених виробів відбувається в ЦЮП-ДДІ в Секторі Дослідних Лабораторій. Оцінку відповідності виробів здійснює Центр Сертифікації Виробів і Систем Управління.

ЗВЕРТАТИСЯ:

звр. інж. Барбара Маречко
Центр Сертифікації Виробів
і Систем Управління

тел: (+48 22) 623 46 40
факс: (+48 22) 623 46 67
e-mail: bmaria@ciop.pl

www.ciop.pl